

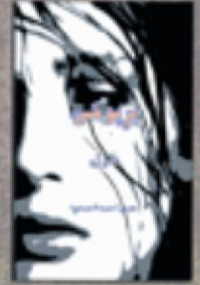
(ناول)

جو جو

ليکوال نصير احمد احمدي

۱۳۶۲ ل ۱۳

ي آثار

Ketabton.com

جو جو

ناول

ليکوال:
نصير احمد احمدي

د کتاب ټول حقوق د لیکوال سره خوندي دي .

د کتاب پېژندنه

د کتاب نوم:

جُوجُو (ناول)

لیکوال:

نصیر احمد احمدي

د لیکوال برېښنالیک

nasirahmad_ahmadi@yahoo.com

انلاین چاري:

[مختار احمد احسان](http://www.Larawbar.com) - د لراو بر د اټ کام برېښنايي کتابتون

www.Larawbar.com

پیل

خوارلس کلن هلک تندې واخيست، لاس يې وتپاوه، تشه درى وه، سترگې يې رنې کړې، کپناست، له کړکې څخه د سپوږمۍ راوتلې رڼا پر بدنې لگېدلې. هلک اوبه وڅښلې، بېرته اوږد و غځېد، کړپ شو، ترلې بستري ته يې وکتل، سترگې يې رډې راوختې، خوله يې چيغې ته خلاصه کړه، نه کېده، زبون يې وهل شوی و. پر لاسونو يې زور راووست، د ولاړېدو سېکه يې ختلې وه. تر څنگ يې بستري ته وکتل، هېڅ هم نه و، يو دم ولاړ شو، په کلا کې زوروره نارو اوگرځېده! _ ادي!!!

* * *

په دهليز کې ډې نارينه غږ واوږېدل شو: _ يالله، ملا صيب راغی. بنځو منډه واخيسته، يوې تفداني په پښه ووهله، د بلې د ټکري پيڅکه د بدنې په څوښکه کې بنده شوه، ټولې له کوټې ووتې. دوه تنه راغلل، له عمره پاخه ول، غټې ژبې لونگې يې ترلې وې. يوه، د پراته هلک لاس ورپورته کړ، يوه شپه غلې و، بيا يې وويل: _ نبض يې ښه دی. لاس يې پرېښود، د هلک مخ ته يې وکتل، ورو يې وويل: _ ملک صيب! ماته خود وېرې علامه ښکاري، شونډه يې وتلې ده. ملک پراته هلک ته کتل.... سړي وويل: _ له څه وخته راهيسې همدا سې بېحاله دی؟ ملک ټوخي واخيست، کڅورنې سترگې يې له اوبسکو ډکې شوې، په زحمت يې وويل: _ بس! نيمه شپه يې چپغه کړه! ورغلو، په مټ کې يې تر چوترې ځان را رسولی و. سړي د سدري (واسکت) له جيبه قلم را وايست، کوچني چوکاټونه يې وليکل، کاغذ يې ملک ته ونيو!

جُوجُو ناول

د پېريانو علامه ده، خو ته فکر مه خرابوه، دا تاويز په اوو سرو توتو کې ونغاړئ، هلک ته يې ور په غاړه کړئ، خدای به کوي، تاويز به کوي، د انس و جنس له شره به په امن وي.
ملک کاغذ ورو واخيست، ملا ته يې د شلو افغانيو لوت ونيو، دواړه له کوتې ووتل.

* * *

هلک په دوهم سهار سترگې رنې کړې، د جارو غړيو دم ودرېد، يوې پېغلي منډه واخيسته، له چوترې چېغه راغله:
_ملک لالا، تواب په سد راغی!
کوته له ورو زړو ډکه شوه، ملک او دوه نور نارينه تواب ته نږدې کېناستل، ښځې له وره سره ولاړې وې.
تواب په وېره يوې بلې خواته کتل...
ملک د هغه لاس ورو پورته کړ، په خپل ټټر پورې يې ټينگ ونيو، په خوند يې وويل:
_توابه زويه! زه يم، ملک لالا دي.
ويې ټوخل، يوې ښځې په بېرته توفداني ورته ونيوله.
هلک هماغسې وارخطا سترگې رغولې.
ملک په زوتېه وويل:
_بلا! وه بلا!
يوه ډنگره ښځه رامخته شوه، خر ټکری يې پر مخ ورکش کړ، غلې ودرېده:
_خه وايې ملک لالا؟
_زوی ته دې شېدې راوړه.
ښځه په بېرته له کوتې ووتله.
ملک، تواب تر غومبري کش کړ، يو دم يې وخنډل:
_اه! د ملک لمسی او دومره وېره. زړور اوسه، زه، پلار او تره دي، ټول دلته يو.
هلک هماغسې سترگې رغولې.
ښځينه وارخطا غړو او وړېدل شو:
_هه! دادی!

جُوجُو ناول

ملک له شیدو ډک گیللاس ورواخیست، د تواب خولې ته یې ورووړ، هلک مخ واپراوه.
ملک وویل:

— وڅښه!

تواب ورونه کتل.

ملک په عمر پاخه ځوان ته مخ ورواړاوه، ورو یې وویل:

— باتوره زویه! یوازې به یې پرېږدو.

درې نارینه ولاړ شول.

ملک ناره کړه:

— بلا، وه بلا!

ښځې په رېږدېدلي غېږ وویل:

— څه وایي ملک لالا!

— په کراسي (هلک) پام کوه!

د ښځې د ټکري پيڅکې لږ زېدلې.

ټول له کوتې ووتل، ښځې په بېرته دروازه پورې کړه، ورغله، د هلک سر یې په غېږ کې ونيو، په

چينغو چينغو یې وژړل...

تواب وویل:

— ادي، اوس ښه يم.

ښځې د خپل زوی پر تندي شونډې کېښودې. په ژړا کې یې وویل:

— زما خودې لږمون خوړين که.

وروسته یو دم ولاړه شوه، له خړ دېواله یې یو چوکاټ شوی عکس را بېل کړ، په عکس کې یوه

نوراني بوډا اوږده، سپینه ږیره نیولې وه، پر دواړو اوږو یې کوتري ناستې وې، پر غاړه یې شنې،

زرغونې مری را څرېدلې. ښځې عکس ښکل کړ، د هلک پر ټټر پورې یې ومونښه، له ځان سره یې

ووویل:

یا غوث الاعظمه! را رسېږه.

بیا یې گیللاس ورواخیست، د زوی خولې ته یې ورنږدې کړ، هغه دوه، درې غوړپه شیدې

وڅښلې، ورو یې وویل:

— ادي! اجبه بلا مې ولیده.

ښځې په حیرانۍ ورته کتل:

تواب وويل:

—يوه لوپشت، ژوندي شي پر بستري ناست و، د پلاستيک غوندي روني برېښېده، لاسونو او پښو يې درې، درې گوتې درلودې، يوه سترگه يې وه، هغه هم په تندي کې. بنځې د هلک پر بغور شونډې کېښودې، ورو يې وويل:

—اه! زويه! ځيني خوبونه درانه وي.

د تواب تندي تريو شو:

—په کوران که درواغ درته وایم، په خپله مې وليد، د انگورو د پانو غوندي غوړونه يې وو. بنځه ورو ولاړه شوه، عکس يې په احتياط را وځړاوه، ويې ويل:

—خم چې غوړ پاستی درته راوړم.

* * *

توپ باغ ته و اوښت، هلکان د پوال ته غلي کېناستل، يوه وويل:

—دا د توپ بازي له پاره ښه ځای نه دی، تېره ورځ هم همدا کانه راباندې وشوه، له باغوانه په منډه را خلاص شوو.

بل په خبره کې ورو لوبېد:

—تا توپ تر د پوال واړاوه، ته به يې را اخلي.

نه.

تول غلي شول.

يوه وويل:

—تواب ته څه نه وايي، باغوان، له ملک کا کا سترگه کوي.

تواب د مکتب بکس د پوال ته ودراره، يو هلک په بېرته ولاړ شو، د دواړو لاسونو گوتې يې سره وروستې، تواب پښه پرې کېښوده، غبرگ لاسونه يې د پخڅې سرته ورسېدل، پښې ته يې زور ورکړ، له پورته مړې لوتې راولوبېدې، درب شو، تواب په باغ کې و.

غلي کېناست، مخامخ يې وکتل، د منو گنې ونې ولاړې وې.

مخکې لاړ، اوږه يې د يوې ونې خانگې ته سيخه شوه، لاندي، په شنه رشقه کې څو نیمخامه منې ولوبېدې.

جُوجُو ناول

پرېووت، سپينه جنت كو كې (پتنګ) والوته، درشقي شني پانې يې سترگو ته ودرېدې، سر يې پورته كړ، د ونو تر سپېرو تنو وړها خوا د چنار له لېستو جوړه خاله ښكارېده.

په بېړه يې شاوخوا وكتل، د توپ درك نه و.

كيني لاس ته تاو شو، كوهي ته يې وكتل، توپ د اوبو د را ايستلو ماشين ته نږدې پروت و.

ځير شو، كوهي ته د كوزېدو زينه ماته وه.

تو اب يوه شېبه ودرېد، بېرته يې د دېوال خواته مخه كړه، درې شو، توپ يې پښو ته ولوېد.

تو اب چيغه كړه، مخامخ پر دېوال ورغی، توپ يې كړل، لاسونه يې د دېوال سر ته ورسېدل، بېرته

شاپه تخته پرېووت، يوه لويه لوټه راغله، ځان يې څنگ ته كړ، لوټه باد باد شوه.

باغوان نار ه كړه!

ـ څوك يې؟

تو اب د باغ د دروازي خواته منډه ورواخيسته، له مچلو غزې وار شوې ډبره يې تر غوږ تېره شوه،

هلک ښوی له باغه ووت.

كور ته راغی، مور يې مخې ته ورغله، خو يو دم ځای پر ځای ودرېد، په چوتره كې ملك ناست و.

تو اب كوټې ته لاړ، زړه يې خولې ته راغی، توپ كټ ته نږدې پروت و.

د هلک تبه شوه، پلار يې ډاكتير ته بوت، ماسختن له خويندو سره پرېووت.

سهار يې سترگې وروغړولې، سترگې يې رډې راوختې، په غاب كې مالتې پر تې وې.

كړپ شو، هلک پر خپل سر كمپله وركش كړه، د كمپلې تر چولې يې وروكتل، له سپينو خيرونو

پايخو تورې ډنگرې پښې راوتلې وې. ژر يې مخ لوڅ كړ، مور يې په كاچوغه كې دوا اچوله.

تو اب په بېړه وويل:

ـ مالتې.

غولي ته يې وكتل، هېڅ هم نه و.

ښځې وويل:

ـ تر تا مې څار كې، مالتو ته دې زړه شوی؟

د تو اب سترگې رډې راختلې وې.

ښځې دهغه پر تندي لاس كېښود، ورو يې وويل:

ـ په دې خوږ موني (پسرلي) كې مالتې له كومه شوې.

تو اب غولي ته وكتل. بيا يې دوا وخوړه، غلی پرېووت.

جو جو ناول

ساعت وروسته ولاړ شو، په چوتره کې يې نيکه د چيلم نلکې خولې ته نيولې وه، بوډا يودم
 وخنډل، له خولې يې سپين لوگي راووت، هلک يې ترلاس کش کړ، پر ځنگانه يې کېناوه، په خوند
 يې وويل:

— اوس لکه چې بنه يې؟

تواب خپل نيکه ته وکتل، لایې پر شونډو له پرتو سپينو برېتو څخه خړ لوگي راووت.

تواب ورو وويل:

— ځم، له هلکانو مې د مکتب بکس راوړم.

ملک يودم چيغه کړه:

— بلا، وه بلا!

بنځه په بېره راغله.

بوډا توخي واخيست، په زحمت يې وويل:

— بکس راوړه.

بنځه کوټې ته ننوته.

بوډا وخنډل:

— بکس دې د عطاگي زوی راوړ، ويل يې چې په خاورو کې درنه پاتې و.

تواب غلی و.

بوډا وويل:

— له چا سره خو به دي نه وي خوړلي؟

هلک د (نه) په بڼه سر وښوراوه.

بنځې وويل:

— هه!

تواب ورو وکتل، مور يې بکس ورته نيولی و.

ورو ولاړ شو.

بوډا وخنډل:

— چېرته؟

— ځم، کورنۍ وظيفه مې نه ده ليکلې.

تواب کوټې ته لاړ، کتابچه يې را واپوله، سترگې يې رډې راوختې، ورکړل شويو پوښتنو ته سم

ځوابونه ليکل شوي ول.

بله کتابچه یې وکته. سوالونه حل وو.
خان یې په کمپله کې ونغاړه، غلی کېناست.
قلم و خوځېد، تواب په راوتلوږدو سترگو ورته کتل. د کتابچې پاڼه واپړول شوه، قلم ولیکل:
_له مامه وپریږه.
تواب دېوال ته وروښویېد.
قلم ولیکل:
_مرسته غواړم!
هلک په ماته گوډه ژبه وویل:
_ته، ته، څوک یې؟
ولیکل شول:
_د یوه لیرې ستوري اوسېدونکی.
هلک لږزې اخیستی و.
قلم ولیکل:
_زړه دې غټه ونیسه.
پر کتابچې لنډه رڼا راوگرځېده، رڼا د بورېوکی غونډې پر خپل ځان را تاو شوه، یوه لوېشت
ژوندی موجود ولاړ و.
موجود وویل:
_ماته جُوجُو ویلی شې.
تواب خپل ځنگونه پر تتر پورې ټینګ نیولي وو.
د جُوجُو د مردکی غونډې شنه سترګه وځلېده، په خوند یې وویل:
_هله نو، ډارن هلکان مې نه خوښېږي.
تواب غلی و.
د چرګې کوټ کوټ ته ورته غږ پورته شو:
_کوټ، کوټ، کوټ...
جُوجُو وویل:
_دازموږ خندا ده.
غلی شو، په خوله کې یې د دواړو لاسونو نری گوتې ننه ایستې، خوله یې دواړو خواوو ته تر
غورې پرې شوه. په جدي انداز یې وپوښتل:

_نبه بنکارم؟
 هلک په وپره ورته کتل:
 جو جو وویل:
 _سمه ده، که دې خوبه نه وي، نوزه درنه ځم، هیله لرم چې تر تا زړور انسان پیدا کړم.
 یو دم ورک شو.
 تواب په بیر له کوتې ووت، په چوتره کې ودرېد، نیکه یې په تېره بیاتي د پزې وېنسته اخیستل.
 کلا ته یې وکتل، پلار یې د تراکتور په ماشین کې گوتې وهلې.
 بېرته کوتې ته لاړ.
 غلی کیناست.
 غږ یې واورېد:
 _تراکتور نه شي جوړولای.
 تواب سترگې ورغړولې، هېڅ هم نه و.
 په رېږد بدلې غږ یې وویل:
 _تا خراب کړی دی؟
 سپینه رڼا پر خپل ځای را تاوه شوه، جو جو نری سیم پر غولي کېښود.
 هلک په وپره وویل:
 _ته ولې داسې کوي؟
 جو جو پر غولي پروت توپ ته پښه وروغځوله، درې شو، د لاتین نری شیشه لاندې را تویه شوه.
 تواب چیغه کړه!
 _له دې ځایه ورک شه
 جو جو وخنډل:
 کوت کوت کوت...
 هلک پیالې ته لاس کړ، پیاله سیخه پر جو جو ورغله، د جو جو بدن دوه نیمه شو، یوه برخه یې تر
 پیالې پورته پاتې شوه او بله هم لاندې بېرته یې د بدن دواړه توتې سره ورغلې، خندا یې زور
 ونيو:
 کوت، کوت، کوت...
 تواب ودرېد، د کوتې دروازه په خپله پورې شوه.
 جو جو وویل:

جو جو ناول

— تاوان مې نه خوبسيږي، خو په يوه شرط، مرسته راسره وکړه!
 ماتې کوکۍ (د بښينې ټوټې) ټولې شوې، خراغ ودرېد، جوړه شيشه ور ولوېده.
 تواب جو جو ته وکتل، نه جو جو و او نه هم نری سيم، له سرايه د تراکتور د چالانېدو غبراغی.
 بېرته سپينه رڼا پر ځان را وگرځېده، جو جو وويل:
 — ستاسو په حساب پوره دوې مياشتې دلته وم، ته مې څارلې، تر نورو زړور راته واپسېدلې.
 تواب په رېږدېدلې غږ وويل:

— څه مرسته؟

جو جو پر خړ دېوال لاس تېر کړ، د کمپيوټر د سکرين غوندي لويه پرده راغله، عکس و، د جو جو
 غوندي موجود ښکارېده، خو تر جو جو په ونه لوړ و، نيم گز، يا تر دې يو څه ډېر.
 جو جو وويل:

— دا زموږ د مکتب مدير دی، په عکس کې دومره بد نه ښکاري، خو له نږدې يې مه ووينې، زړه به
 دې وچوي. بس، که په درس کې بې خونده وي، نو د غږ په ماشين کې دې اچوي.
 جو جو غلی شو، يو دم يې وخنډل:
 — کوټ، کوټ، کوټ...

تاسو په مکتب کې لښتې خورئ، خو موږ درد نه احساسوو، د جزا له پاره مو په يوه ماشين کې
 ږدي، د غږ ماشين ورته وايي، اواز يې لوی عذاب دی، بنيادم يې د اورېدو تاب نه لري.
 جو جو يوه شېبه غلی و، بيا يې وويل:

— اصلي خبره پاتې شوه، زه بايد پنځم صنف ته لاړ شم، د کاميابۍ يو شرط دا دی چې د نورو
 ستورو د اوسېدونکو په اړه به تحقيق کوم. ملگري مې په کایناتو کې سره تیت شول، ما هم ځمکه
 ومونده، لومړی ايران ته لاړم، د مکتب يوه زده کونکي ته مې ځان وروښود، زړه يې ودرېد. بيا
 مې ستاسو وطن ته مخه کړه، دا کلی مې وموند، خو که ته هم مرسته راسره ونه کړې، نو مجبور يم
 چې بل ځای پسې وگورم.
 تواب په حيراني ورته کتل.
 جو جو پر دېوال لاس تېر کړ، سکرين ورک شو.

ويي ويل:

— (نه) مه راته وایه.

تواب غلی و.

جو جو وويل:

WWW.LARAWBAR.COM

جُوجُو ناول

—دوې ورځې په مکتب کې درسره وم، اوف، دې ته نو درس نه شو ویلای. ماشومانو یوازې کاغذي
طیارې جوړولې، د معلمانو له خولو د چایو پیالې نه لیرې کېدې، خو مور داسې نه یو، زحمت
باسو، ستاسو په حساب په پنځوس کاله کې ایله پینځم صنف ته راوړسېدم.
توابع په حیرانۍ ورته کتل.
جُوجُو وویل:

—ستاسو پنځوس ورځې، زموږ یوه ورځ ده، زموږ ټول کال، سل ورځې وي.
یو دم یې وخنډل:

—پوښتنه دې ونه کړه چې څنگه؟
توابع غلی و...

—خیر، زه به درته ووايم، زموږ ستوری تر ځمکې سل ځله لوی دی، خو کوچنی لمر لرو، ځکه مو
ستاسو په حساب، ستوری په پنځوسو ورځو کې یو ځل پر خپل محور راگرځي.
توابع ورو وویل:

—نوته څو کلن یې؟

په خپل حساب لس کلن، خو ستاسو په حساب سلو ته رسېږم.
—نو تاسو څو کاله عمر کوئ؟

موږ ناروغي نه لرو، هر یو مو سل کاله چې ستاسو زر کاله کېږي، عمر کوي.
—اوبیا؟

—چې وخت مو پوره شو، په خپله اور اخلو.

—نوزه څه مرسته درسره کولای شم؟

—بس، ډېر دې نه پاڅابوم، کله کله مالومات راکوه! اوس باید لار شم، ماخستن راځم، خو گوره،
په خپله کوټه کې به یوازې یې.
جُوجُو ورک شو.

* * *

تو اب ماخستن خپلې کوتې ته لار، مور يې پسې ورغله، خوده ويل چې نه وپرېرم.
 په کمپله کې پروت و چې سپينه رڼا شوه.
 جُوجُو وار له واره پردې وال لاس تېر کړ، د کمپيوټر غونډې سکرين ته يې گوته ونيوله، ويې ويل:
 زمور خط نه شې لېدلې، برقي حروف دي، خوزه به د خپل تحقيق يوه برخه درته ولولم.
 ستاسو د څنگ په کلي کې يو واده و، د ډوډۍ په وخت کلا ته يو زلمی راغی، ديارلس، څوارلس
 کاله به يې درلودل، خپله خور يې پسې غوښته، خود کور خاوند يوه روپۍ کړ، ويل يې چې نا
 محرمه يې، په منډه يې له کوره و ایست، خبره خلاصه نه شوه، د کور خاوند د باندې پسې ورغی،
 کليوالو ته يې وويل، څو کسه پر هلک ور ټول شول، دومره يې وډباوه چې له اخه، ټوخه ولوېد،
 ويل يې چې زمور خويندو، ميندو ته دې کتل. خو ماسپښين په همدې سرای کې دوو پياوړو
 ځوانانو ډول واهه، پېغلي پرې راگرځېدې، نه يې ځانونو ته پام وو او نه هم ټکريو ته، له څرخ سره
 به سپينې غاړې او خلاص ټټرونه بنسکاره شول.

جُوجُو غلی شو، يودم يې تو اب ته وکتل، ويې ويل:

پوښتنه، دا دوه ځوانان څوک ول؟

هلک په حيراني ورته وکتل:

د مان

له ټول کلي سره خپلوي لري؟

نه

محرم دي؟

نه، خو په سيالانو کې يې نه گڼو.

جُوجُو وخنډل:

کوټ کوټ کوټ... اه، نږدې دی چې له ډېرې خدا اور واخلم.

يودم غلی شو، پر شيشه يې لاس تېر کړ، ويې ويل:

ستا ځوابونه مې وليکل، د تحقيق استاد به مې حيران شي، ماشوم محرم نه دی، خودو

پياوړو ځوانانو ته نڅېدا محرمه ده. کوټ، کوټ، کوټ... جُوجُو بچو، سم ځای ته راغلی يې، د

تحقيق له پاره تردې حيرانوونکي خلک نه شې موندلی. د دوی هر څه د سيالانو له پاره دي.

يودم غلی شو، ويې ويل:

گڼ کور مودی، ټول مې وگڼل، نولس تنه ياست، څه سره کېږئ؟

جُوجُو ناول

تواب وويل:

— هغه چې ژېړه لونگۍ تړي، ډبل سپين بربټونه يې دي او ملک لالا ورته وايي، نيکه مې دی. چا چې تراکتور جوړاوه، هغه مې پلار دی، هغه بل ډنگر سړی مو تره دی، اته اولادونه لري، پنځه لوني او

درې زامن.

— او تاسو؟

— زه او پنځه خويندي.

— بڼه نو، اوس بايد خپلې سفینې ته لار شم.

تواب په حیرانی وويل:

— سفینه؟

— ستاسو په چوټره کې مې يوه گرده جالی ولېده، بس لکه ټوکری، کورت يې لمر ته پکې ايښي

وو، سفینه هماغه رقم شکل لري، ځمکې ته پکې راغلم.

— نو چېرته ده؟

په غونډيو کې مې يو ځای پټه کړې ده، اوس ځم، خو سبا به ټوله ورځ درسره يم.

جُوجُو ورک شو.

* * *

د سهار د چايو له پاره په چوتره کې دسترخوان هوار شو، نيکه بر سر، بالنبت ته ډډه ووهله، ورپسې يې دوه زامن څرېدلي سرونه غلي کېناستل، بيا تواب او درې نور هلکان راغلل، ټول د بتانو په څېر بې حرکتې ول.

چوپه چوپتيا وه، کله کله به نيکه وټوخل، پيشو به ميو کړل، له غوجلې به د غوار مباره راووته. پتنوس ورېرېد، يوې پېغلې پيالې پر غولي کېښودې، بلې توره چايجوشه راوړه. د تواب پلار چايجوشې ته لاس وروغځاوه، پياله يې ورته ونيوله، نيکه يودم چينغه کړه! _بلا، وه بلا!

د تواب مور په بېرېه راغله، ودرېده، ټکری يې پر مخ ورکښ کړ، په خواړه خوله يې وويل: _څه وايي، ملک لالا؟

_سترگې لرې که نه، ساده چای دې راوړی دی.

بنځې د خپل خاوند په لاس کې نيولې پيالې ته وکتل، په رېرېدې غږ يې وويل: _خو مانجلې ته د شيدو له چايو ډکه چايجوشه ورکړه.

د بوډا تندي ترې شو:

_نوزه دورواغ وایم!

بنځې منډه واخيسته، شېبه وروسته نيکه د شيدو له چايو ډکه پياله خولې ته نيولې وه. د تواب اوږه درنه شوه، تر څنگ يې وروکتل، هېڅ هم نه و.

تواب ورو وويل:

_ته وي؟

ناستو کسانو په حيراني تواب ته وکتل، هلک وارخطا شو، په بېرېه ودرېد. نيکه وويل:

_پياله دې ډکه ده.

_زړه ته مې نه کېږي. ناوخته دی، مکتب ته ځم.

کوټې ته يې منډه کړه، بکس يې را واخيست او له کلا ووت. د جو جو غږ يې واورېد:

_که پولې ته وڅېږې نو ښه به وي، لوند خيشت دې کړم.

تواب خپلو پښو ته وکتل، پايڅې يې لندې وې، دی په لنده شوتله کې روان و. شاته ترلې بکس يې دروند شو، جو جو وځنډل:

جو جو ناول

دا خای بد نه دی.

د هلك تندي گونځې پيدا كړې:

تا بايد چايجوشه نه وای بدله كړې.

جو جو وويل:

يوه پوښتنه؟

وايه.

نجونو او ښځو ساده چای خوړ، خو نارينه وو او هلکانو ته د شيدو له چايو ډکه چايجوشه ور وړل

شوه، ولي؟

تواب وويل:

نيکه مې وايي چې هغوی نجونې دي، بلا يې نه وهي.

جو جو وخنډل:

کوټ، کوټ، کوټ... هغوی گېډې نه لري!

يودم مړې دوړې راغلې، تواب وټوخل، دنوې لاندې کروزر موټر په دروازو کې سهارني لمر ژېړې

ليکې ايستلې وې، له ټايرونو يې خاورې پورته کېدلې.

جو جو وويل:

سرکونه مو ډېر خراب دي.

د تواب تندي تريو شو:

حکومت بلا وهلی.

جو جو وويل:

تېره اونۍ د ولسوالۍ بازار ته لارم، دوه شيان ډېر ول، سوالگراو موټر...

هلک په خبره کې ورو لوبد:

موږ هم دوه موټره لرو، په دوه سپټه ټيوټا کې مې نيکه گرځي، سراچه يې د کورد سودا له پاره

درولې ده.

جو جو وپوښتل:

نو دا د کليو سرکونه ولي د سيمې خلک نه جوړوي؟

تواب غلی و.

جو جو وويل:

جو جو ناول

گوره، ما دوي مياشتې دلته تېرې کړې، هر پنځم، يا شپږم کور موټر لري، موټر سايکل خوله حسابته تېر دي، خود سرک جوړولو ته يې ملا ماته ده، ټول خلک حکومت او موسسو ته ماتله دي، بس، نوره گټه خويې درونه رسېده، جوړ سرکونه يې خراب کړل.

تېره اونۍ دوو دهقانانو ته وروگرځېدم، دواړه په خپل مينځ کې غږېدل، له وچکالي يې شکايت درلود، ويل يې چې د موسسې درک ونه لگېد، کارېز وچ دی، فصلونه موله تندې وسوځېدل. يو بل تن راغی، له عمره پوخ و، ويل يې چې پخوا خودا موسسې نه وې، کارېز به مو په اشرياکاوه، بد يې اموخته کړو، ترڅو به د نورو خيرات ته ناست يو.

د ټوپک ډز شو، يوه پختکه راغله، د تواب پنبو ته نږدې په راشنو شويو پيازو کې ولوېده.

جو جو په غوسه وويل:

دا چا ووبشته؟

تواب مخامخ گوته ونيوله، د چنار له گڼو ونو يو ځوان راووت، بنکاري ټوپک يې په لاس کې و، يوې بلې خواته يې کتل.

د پيازو په شنو ډکو کې سپېنه رڼا راتاو شوه، پختکې ټوپک کړل، جو جو تر جوړ وزر ونيوله، د پختکې پر مات وزي يې له روڼ پلاستيک جوړ لاس تېر کړ، وېنه ودرېده، پختکه والوته جو جو پسې غږ کړ:

سمه ده، خوله انسانانو ليري گرځه!

جو جو ورک شو، د تواب اوږه درنه شوه.

جو جو وويل:

پختکې مننه کوله، ويل يې چې تر انسانانو ښه ياست.

تواب وويل:

ته د مرغانو په ژبه پوهېږي؟

زما ډېر کمالونه زده دي، راځه، دا کربوړی به راوغږوم.

تواب مخامخ وکتل، زړه يې خولې ته راغی، د کچالو په جووه کې غټ کربوړی پروت و.

تواب له ځمکې يوه لويه ډبره وريپورته کړه.

جو جو په بيړه وويل:

پام

بکس سپک شو، جو جو د کربوړي تر څنگ ولاړ و.

د هلک گوتې خلاصې شوې، ډبره ولوېده، له پولې مړه دوږه پورته شوه.

جُوجُو ناول

جُوجُو وويل:

— کربوړی ډېر خواشینی دی، وایي چې له انسانانو پزې ته راغلي یو، مور هېڅ تاوان نه دی ور رسولی، په مخه نه ورځو، خو دوی تل بېلچې را پسې اخیستې وې، نسل یې را ورک کړ. تواب په خبره کې ور ولوېد:

— خو کربوړي خطرناکه دي.

جُوجُو وويل:

— داسې انسان راوښيه چې کربوړي کوم ازار ور رسولی وي؟ د هلک سر وځړېد.

جُوجُو وخنډل:

— زما په فکر انسان تر هر څه مضر او خطرناکه دی، یوازې خپل ځان ته اهمیت ورکوي، دا نه وایي چې د ځمکې نور موجودات هم د ژوند کولو حق لري او که نه. تواب وويل:

— داسې هم نه ده، گل ماما ته وگوره، که غوایان نه وای ورباندې گران، شنه رشقه به یې نه ورته رېبله.

جُوجُو وخنډل:

— خود غوایانو نظر هم مهم دی.

تواب له شنو غنمو تېر شو، گل ماما ته یې له لیرې سلام ورواچاوه، غوایي ته ودرېد.

جُوجُو وويل:

— پر څښتن دې گران یې، تازه رشقه درته رېبي.

برگ غوایي رمبراره کړه.

جُوجُو وويل:

— غوایي گيله کوي، وایي، ته خو انسان نه یې، نو بیا ولې داسې کم عقله پوښتنه کوي؟

هلک په بیرې وويل:

— ولې؟

تور غوایي رمبراره کړه.

جُوجُو وويل:

— ستا پوښتنه مې ورورسوله، غوایي وایي، پلار یې ټول عمر د گل ماما ځمکې واړولې، خو کله

چې زور شو او له کولبې ووت، د قصاب چارې ته یې سیخ کړ.

جو جو ناول

برگ غوايي رمبراره كړه.

جو جو وويل:

— سخت ناروغه دى، خو بايد ځمكه واړوي، كه يې ځان جوړ ونه بنود، څښتن يې خيرات منلى.

تو اب روان شو.

جو جو وويل:

— پوه شوي؟ گل ماما له غوايانو سره مينه نه لري.

تو اب وويل:

— مچانو ته هم بايد څه ونه وايو.

— اه گرانه! مچان له تاسو سره كومه علاقه نه لري، خپل ځانونه پاك وساتئ، مچان څه بلا درنه

غواړي.

د مكتب ترد پواله، يو خوار سپى راتاو شو، كورنيچ يې وهل، تېره يې پښې ته سيخه شوې وه، ډله

هلكانو منډې پسې وهلي.

جو جو وخنډل:

— سپى وغروم؟

تو اب د مكتب په دروازه ننوت، اوږه يې سپكه شوه.

* * *

ماسپنين دوي بجې وي، تواب لويه چايجوشه ترلاستي نيولي وه، د پولي پرسر پريوه خوا كور
تلو. چايجوشه يودم سپكه شوه.

تواب وويل:

ـ بنه وخت راغلي.

د جو جو غربي واورېد:

ـ چای دی؟

ـ هو.

ـ نو چرته يې وړې؟

ـ زړه كلا مو تنگه ده، نيكه مې وايي چې ډبريو، گذاره مو نه پكې كېږي، نوې ابادي يې شروع
كړې ده.

هلک د باغ ترد پواله را تاو شو، يو چا غږ كړل:

ـ تشه چايجوشه دې راوړه؟

تواب يودم كور شو، پر خر پوتي تورچای پر بووت، پورته يې وكتل، يوه گردي سړي د كلا د دېوال
پخڅه تراشله.

هماغه سړي وخنډل:

ـ د ملك لالامسي حوان شوی دی، له ډكې چايجوشې سره نيغ روان و.

تواب كلا ته ورننوت، دوو كاريگرو په خټه كې غوايي گرځول.

هلک توره چايجوشه پر غولي كېښوده. نيكه يې د لرگي پر زينه ولاړ و، لكه يې په پخڅه كې تر
پرې شوې سوري ايستلې وه.

جو جو وويل:

ـ ملك لالا دې ولې لكه يې ته سترگه پته كړې ده، لكه خو توپك نه دی؟

تواب د دېوال سيوري ته د خړې پر كته كېناست.

جو جو وويل:

ـ په دېوالونو كې يې دا سوري ولې پرېښي دي؟

ـ د دېښمن له پاره.

ـ له چا سره بدي لری؟

تواب خپله ككړی وگړوله.

نه

ملک و خندل:

ها زويه، چای دې راوور؟

تواب وروکتل، نیکه یې په احتیاط له زینې ښکته کېده.

تواب ورغی، ورو یې وویل:

ملک لالا، مور بدي داریو؟

ملک په حیرانۍ وروکتل:

نه!

نو په دېوال کې دا سوري د څه له پاره دي؟

بوډا و خندل، د هلک پر سر یې لاس کېښود، ورو یې وویل:

د تربرونو له پاره.

روان شو، کاریگرو ته وروگرځېد.

جو جو وویل:

دا ټکی مې نوی واورېد، تربرونه، ځناور ته وایاست؟

نه، د تره زامنو ته..

نو هغوی ولې وژنئ؟

تواب خپل نیکه ته منډه ورواخیسته، هغه ته مخامخ ودرېد، په خواړه خوله یې وویل:

د تره زامن مې راباندې گران دي، نه غواړم چې هغوی ووژنې.

لومړی ملک و خندل، بیا ناستو کاریگرو خندا ورسره بدرگه کړه.

یوه کاریگرو وویل:

هلک دی، ماغزه یې خام دي، نه پوهېږي.

تواب په حیرانۍ ورته کتل.

تر دېوال له عمره پوخ، ډنگر سړی راتا و شو، ږېره یې لنډه وه، غټې کڅورنې سترگې یې درلودې،

تر سپینې زړې خولې یې لاندې وېښته راوتلې ول.

ملک په خندا وویل:

اه، سر مالمه، راځه

د تواب غور و تخنېد.

جو جو وویل:

دا سړی مې د مکتب په اداره کې ولید.
توابع وویل:

— زموږ سر معلم دی.

معلمانو ته یې خشکې کولې، ویل یې چې یو هم د زړه له اخلاصه صنف ته نه ورځي.
جو جو غلی شو، یو دم یې وویل:
— پوښتنه وکه!
— څه؟

— راته ووايه چې د معلمانو ځواب څه و؟
— ښه، ووايه!

— معلمان ټول په یوه خوله ول، پنځه زره افغانۍ یې کمې گڼلې، ویل یې چې په دې تنخوا ستوني نه شو ورته څیرولای، خود سر معلم دلیل دا و چې دوی په زور نه دي راغلي، تنخوا مالومه ده، که یوه وي، که سل، دوی منلې، نو باید چې د زړه له اخلاصه درس ورکي.
توابع په خبره کې ورو لوبد:
— قناعت یې وکړ؟

په اوږه یې چونډی ورو لگول شوه:

— وار راکه د سر معلم خبرې لا پاتې دي، ویل یې چې په دې مکتب کې ستاسو اولادونه هم درس وایي، دهغوی له پاره یو څه زحمت ومني، خود معلمینو ځواب دا و چې له خپلو اولادونو سره په کور کې درس وایي. بس، سر معلم ستړی شو، خو یوه هم قناعت ونه کړ.
د ملک خندا راغله:

— یاره سر مالمه، شپاړس کاله درس دې چټي راته ښکاره شو.

توابع وروکتل، نیکه او سر معلم د کوټو پر کېندل شوي تهداب راگرځېدل.
ملک په خندا وویل:

سر مالم نوې وکړه.

په کارېگرو کې یوه ورغږ کړل:

— څه وایي؟

— وایي چې نخشه مې خونبه شوه، خو په یوه کوټه کې د کتابونو د اېښودلو له پاره الماری ته هم ځای پرېږده.

پخڅه تراش له پاسه ورغږ کړل:

جو جو ناول

— کتابونه خوده ویلی دی، خه خیری پکې وک، زور شو، خونوی خولی یې ونه مونده.
تولو وخنډل.

جو جو ویل:

— دا خبره په لیکلو ارزې، په دې وطن کې پوه سړی ناپوه دی او ناپوه هم عاقل.

* * *

د تواب غور و تخنید، څنگ یې بدل کړ، پزه یې کش شوه، سترگې یې رنې کړې، جو جو پر بالښت ناست و.

تواب په خوبولي غږ وویل:

— نیمه شپه ده.

جو جو بستري ته ور تپ کړل، لاس یې پر دېوال کېښود، کوټه سپینې رڼا و نیوله، ویې ویل:

— نن مې یو څه ولېکل، درته وبه یې لولم.

تواب کېناست.

جو جو ویل:

— مازېگر د غونډۍ د کلي په فصلونو کې گرځېدم، یوه مرغی مې ولېده، د توت په ونه کې ناسته

وه، نږدې ورغلم، په ستوني کې به یې سا راټوله کړه، د تیر سړې، مړې ښکې به یې وپرسېدې،

خوندور غږ به یې له ژیرې مښو کې راووت.

ډز شو، مرغی والوته.

د ټوپک په غږ پسې ورغلم. له یوه کوره چیغې راتلې، پر دېوال ورته کېناستم، څو ښځو له یوه

ځوانه ټوپک ووړ. څو ځوان زورونه وهل، بیا د یوې پیغلې له خولې وینو داره وکړه، ځوان د

ټوپک پر کنډاغ وهلې وه، نجلی ږنگه شوه، ځوان له کوره ووت، مخامخ دروازې ته یې ټوپک

ونیو، ټک، ټک، ټک... د کلا دروازه سوری، سوری شوه.

هماغه کورته مې ور تپ کړل، هلته هم همدا حال و، ښځو چیغې وهلې، یوه تنکي ځوان ټوپک

پسې غوښت.

له جوماته ډله خلک راووتل، دروازې ته ولاړ ځوان یې په زور په خپل کورننه ایست.

له چا به مې پوښتنه کوله بس، په باغ کې وېرېدلو چرگو ته ورغلم، یوه سره چرگه خپلو چرگو ورو

ته په غوسه وه، ویل یې چې له بنیاد مانو څه بلا غواړئ. کیسه را مالومه شوه، چرگوري شنو غنمو

جُوجُو ناول

ته ورگه شوي ول، د پتيي خاند د لوتو وارونه ورباندې کړي وو، خو په مقابل لوري بڼه نه وه لگېدلې، ټوپک يې را اخیستی و. ټک، ټک، ټک.

چرگور و ته مې وکتل، سرو نه يې څرېدلې وو، د پښو په تېرو نوکانو يې ځمکه کېندله.

جُوجُو غلی شو، تواب ته يې وکتل، ورو يې وويل:

— وره موضوع وه، خبرې يې غوښتې. ټوپک ته حاجت نه و.

تواب وچې سترگې ورته نيولې وې...

جُوجُو وويل:

— له هغه ځايه دې خوا ته راتلم، خو په لاره کې يوې کلا ته وروگرځېدم، د کلا د لويې دروازې تر مخ

ډله ماشومانو مردکې کولې، ټول خېرن ول، د کميسونو غاړې يې برېښېدلې، خيړنې وې، بسويه

خيړې. په چاودو گوتو کې يې رڼې مردکې بڼې نه ښکارېدلې.

بس، بل څه په خولو نه ورتلل، ستا مور... ستا خور... د خره بچيه... غالی دې وکړې.

سيوري ته ناستو لويانو هېڅ هم نه ورته ويل، خو تر دوی پيشو بڼه وه، زوی يې د کادانې د بام پر

سرناست و، مور يې راغله، تور پيشينگوري يې په خوله کې ونيو، ويې ويل چې له بنياد مانو به

څه زده کړې.

يوه شېبه کېناستم، لويانو يوازې د نسوارو په اړه خبرې سره کولې، يوه ته د نسوارو رنگ مهم و،

بل ته يې نشه، اه، څومره بېغمه خلک.

جُوجُو غلی شو.

يو دم د کلا دروازه وټکېده.

جُوجُو په بيړه پر دېوال لاس تېر کړ، رڼا ورکه شوه.

تواب له کوتې ووت، دروازې ته ودرېد، ويې ويل:

— څوک يې؟

د دروازې له شا وارخطا غبراغی:

— زه يم، لال مامد.

له يوې کوتې بل څراغ راووت.

تواب دروازه خلاصه کړه، د څراغ رڼا په وارخطا سپرې ولگېده.

سپرې تر توابه مخکې شو، کلا ته ننوت، په خواړه خوله يې وويل:

— باتوره، د خدای روی ومنه، د زېنکو (هلکانو) مور مې په اولاد ناروغه ده، تر ښاره يې ورسوه.

د تواب پلار خپل کين لاس د څراغ رڼا ته ورنږدې کړ، په خوبولي غږ يې وويل:

په دې نیمه شپه به تر ښاره څنگه ځو، د موټر دوه ساعته لاره ده.
سړي خواست کاوه.

باتور د موټر په کیلي پسې لارې.

شپه وروسته د موټر د چالانېدو غږ واورېدل شو، پر مخامخ د پوال تېزه رڼا ولگېده، موټر له کلا ووت، لال مامد د موټر د څراغونو تر ژېړې رڼا مخکې منډې وهلې...
توابع دروازه پورې کړه، کوټې ته راغی، اوږد وغځېد، د جُوجُو درک نه و.
د هلک سترگې سره ورغلې، یو وخت یې د موټر هارنونه واورېدل، د باندي ووت، ژېړه رڼا د کلا د لرگینې دروازې له چولو څخه راوتلې وه. توابع دروازه خلاصه کړه، موټر د کلا مینځ ته راغی، توابع له پلاره د ناروغې مېرمنې پوښتنه وکړه، لنډ ځواب یې واورېد:
په لاره کې مړه شوه.

هلک برج ته وخت، د کلي له مینځه چیغې راتلې، په تنگو کوڅو کې بل څراغونه د لال مامد کور ته ور روان ول.

* * *

نیکه په غوسه و، سپکې سپورې یې ویلې. توابع تر کرکۍ وروکتل، د سهار څپه وه، نیکه په ډېران کې گڼېد. هلک د باندي ورووت، ښځې او نجونې په چوتره کې ولاړې وې، وارخطا ښکارېدلې.

بوډا په گوتو کې نیولی کاغذ پورته ونيو، په خشکه یې وویل:
زما کوټه چا جارو کړه؟

د توابع مشره خور د خپلې مور تر شا ودرېده.

نیکه چیغه کړه!

بلا، وه بلا!

ډنگره ښځه مخکې ورغله:

څه وايي، ملک لالا!

دا کاغذونه چا پر ډېران اچولي دي؟

ښځې چوترې ته وکتل، لور یې لږزې اخیستې وه.

ښځې په خواره خوله وویل:

ملالی.

نيڪه چيغه ڪرہ!

—دا سڀي ٻه ڏي نه پوهڀري چي د ڄمڪي اسناد دي؟

بئخه لڙپده.

نيڪه وويل:

—يوه بله پانه ام ورسره وه.

بئخي له چوترې راڪبسته شوې، ٽولي په ډپران ڪي گرځېدي، نيڪه په غوسه ڪوټي ته ننوت.

د تواب اوږه درنه شوه، جُوجُو وويل:

—د غواوو پنبې وگوره!

تواب ورغي، پانه يې له لندو خوشايو راپورته ڪرہ، لستونې يې پرې تپر ڪر، ڪوټي ته ننوت. نيڪه

په غوسه و، تواب پانه بودا ته ونيوله. په منډه له ڪوټي ووت.

تواب په چوتره ڪي ڪبناست، د لمرڙپره وړانگه د مخامخ برج د بام له

لرگو لگېدله

يودم چيغې شوې، ملالي ٻه منډه له دالانه راووته، گيلاس يې تر سر تپر شو، د ڪوټي پر لويه

شيشه ورغي، شيشه ډرې وږي لاندې راولوږده.

تواب په بيړه دالان ته ورننوت، پلاري يې په غوسه و، بئخو ته يې بئکنځلې ڪولې ويل يې چي ږندي

دي، د جايداد کاغذونه هم نه پېڙني.

تواب يوه شېبه په وره ڪي ودرېد، بئخي وارخطا وې، له تناره سرې لمبې راوتلې، په شڪور ڪي د

پرتو ذغالو پر سر تک تور مچان ناست ول.

هلڪ بېرته چوترې ته لاږ، د څنگ له ڪوټي د ملالي د ڙڙا غبراتله، ورغي، خوري يې کونج ته

ناسته وه، اوبنڪي يې نه تم ڪېدي.

تواب کاداني ته لاږ، په ډپوال ڪي ٽومبلي لوي لوري يې ورواخيست، له ڪلا ووت. کين لاس ته تاو

شو، شنه فصلونه ول، سهارني لمر د غنمو له شنو وږو ڙپره رڼا پورته ڪوله.

هلڪ شوتلې ته ودرېد، څو لوره يې ورواچول، غلي پر پوله ڪبناست.

د جُوجُو غڙي يې واورېد:

—ها! تندي ڏي سم ونيسه، خواشيني بنه نه بئڪاري.

تواب وروکتل، جُوجُو يې تر څنگ ناست و.

تواب وويل:

—نيڪه مې سهار له جوماته راته، د ڪلا د مينځ په ډپران يې د ڄمڪي قواله موندلې وه.

جُوجُو په خبره کې ورو لوبد:

— پوهېږم.

تو اب په غوسه وويل:

— خور مې غټه نجلۍ ده، خو تر اوسه لا د کار کاغذونه نه پېژني.

يوه سپينه جنت کوکۍ راغله، د جُوجُو پر رینه ککړی کېناسته، جُوجُو و خندل:

— کوټ، کوټ، کوټ... مه مې تخنوه.

جنت کوکۍ والوته، جُوجُو، هلک ته وکتل، ورو يې وويل:

— ښه، نو ته د کاغذونو په ارزښت پوهېږې؟

تو اب غلی و.

جُوجُو وويل:

بيگا د لال مامد مېرمن مړه شوه، سهار دې خور د ځمکې قواله جارو کړه. ولې؟

تو اب په حیرانۍ ورته کتل.

جُوجُو وويل:

— که تا مکتب نه وای ویلی، ډاډه يم، د ځمکې له قوالو به دې کاغذي کيشتۍ جوړولې.

تو اب غلی و.

جُوجُو وويل:

— په ټوله ولسوالۍ کې یوازې یو مکتب دی، هغه هم د هلکانو له پاره، نو خوار کې نجونې څه

ملا متې دي، هره ورځ کوټې جارو کوي، په کوم کاغذ پسې به گرځې چې د کار دی که بېکاره. که

همدې نجونو مکتب ویلی وای، نو په سیمه کې به مو ډاکټره درلودی، د لال مامد ښځه به یې ولې

نیمه شپه په خامو لارو تر ښاره وړله.

تو اب ولاړ شو، لور یې ورو اخیست، یوه پنډه شوتله یې وربېله. کور ته لاړ، شوتله یې په اخوره

کې واچوله، په چوتره کې دسترخوان ته کېناست.

نیکه ته یې وکتل، لایې ټنډه تروه وه. غوږ یې و تخنېد، جُوجُو وويل:

— بوډا ته ووايه چې په سیمه کې مو ولې د نجونو مکتب نشته؟

تو اب جټکه وخوره، له چایو ډک گیللاس کوږ شو. پلار یې په غوسه وويل:

— پام!!!

تو اب وويل:

— نه شم کولای.

بوډا په حيرانۍ ورته وکتل.
 تواب په منډه کوټې ته ننوت. جُوجُو پر بستره ناست و.
 تواب په غوسه وويل:
 _نه شم کولای. نیکه ته کاوړ (غوسه) ورځي.
 جُوجُو په خبره کې ورو لوبد:
 _خوزه باید ورباندې پوه شم.
 _نن جومه ده، مکتب ته نه ځم، نیکه د چيلم د څکولو په وخت کې خشکې نه کوي.
 ساعت ووت، د لمر ژېړه وړانگه د کوټې د یواځینۍ دریشې پورتنۍ برخه روښانه کړه.
 تواب وويل:
 _اوس یې وخت دی.
 د باندې ووت، نیکه په چوتره کې یوازې ناست و، له خولې یې خړ لوگی راووت.
 تواب غلی کېناست. بوډا ورونه کتل. د هلک پر اوږه چونډی ولگول شوه. تواب وويل:
 _ملک لالا! دلته ولې د نجونو مکتب نشته؟
 بوډا یو دم وتوخل، په توخي کې خدا ورغله:
 _خوب دې لیدلی!
 _نه، یوازې یوه پوښتنه وه.
 بوډا چیغه کړه!
 _بلا، وه بلا! ساده چاپې دې پسې څه کړ؟
 له دالانه بنځینه غبر راغی.
 _تیار دی، اوس یې دروړم.
 نیکه وويل:
 _گوره بچو، په داسې چتیا تو دې سر مه خرابوه.
 تواب په رېږدېدلي غبر وويل:
 _که ملالی. مکتب ویلی وای، نو د ځمکې کاغذونه به یې پرډېر پران نه اچول.
 د بوډا د تندي گونځې ژورې شوې:
 _زه د هلکانو مکتب نه غواړم، ته د نجونو د مکتب کیسې راته کوي. ورک شه !!!
 تواب په منډه کوټې ته ننوت.
 جُوجُو وويل:

جُوجُو ناول

—وبخښه

تو اب پر ترلی بستري کېناست.

جُوجُو وويل:

—مور دې بلا نومېږي؟

تو اب په حيرانۍ ورته وکتل.

—نه

—نو نوم يې څه دی؟

د تو اب تندي تريو شو:

—نه شم ويلاى.

—ولې؟

تو اب غولي ته کتل....

جُوجُو وويل:

—يوه ټکي ته مې پام شو، ورې نجونې نومونه لري، زرمينه، طاهره، ملالی... خو چې غټه شوه او

واده يې وکړ، بيا يې نوم بدلېږي. تورسري، سياسره، کډه، عاجزه، د حيوانانو مور، بلا... دا ولې؟

تو اب په غوسه وويل:

—دا مه راته وايه چې له نيکه وپوښته

جُوجُو وخنډل:

—اه، گرانه! سپکه مې نه درباندي لورېږي، خو که ورباندي پوه شم، بده به نه وي.

تو اب فکر يووړ، يو دم يې وويل:

—راځه

هلک د باندي ووت، د کلا دروازي ته ورغی، شنه فصلونه ولاړول، د دهقان کوچني زوی د پيازو

له نړيو ډکو څخه واښه ليري کول.

تو اب پرپوله ورته کېناست، د ځان په منگ هلک ته يې وويل:

—پلار دې څه نومېږي؟

هلک وخنډل:

—نوي خونه يو راغلي، باز مير.

—ښه نو، د مور نوم دې څه دی؟

هلک يو دم ولاړ شو، تو اب يې ترگرېوانه ونيو، دواړه له اوبو ډک لښتي ته ولوېدل.

جو جو ناول

بازمیر راغی، خپل زوی یې له ولیو ونيو، خو هغه زورونه وهل، په هوا کې یې تړلي سوکان
تاو بدل.

توابع له اوبو پورته شو، پر خوله یې لستونې تېر کړې، وینې وه.

د بازمیر زوی په دوه-دوه کېده، زورونه یې وهل...

وخت ووت، جنگ سوړ شو، بازمیر د شخړې علت وپوښت، زوی یې وویل چې زما د مور نوم یې
غوښت.

سړي ته غوسه ورغله، توابع ته یې وکتل، په کاور یې وویل:

—ته بد اخلاقه یې، نیکه ته دې وایم.

توابع روان شو، ښځه کور ته لاړ، د مکتب کتابونه یې راوپلټل.

جو جو وویل:

—پزه دې هم وینې ده.

توابع په دېوال کې ټومبلې وړې ایښې ته ودرېد، د مور تکرې یې پر پزه تېر کړې، بېرته په خپل ځای
کېناست.

جو جو وخنډل:

—نو ته بد اخلاقه یې؟

هلک په غوسه وروکتل.

جو جو وویل:

—ټوکه وه.

توابع یو کتاب ورواخیست.

جو جو وویل:

—ښه نو، د ښځې د نوم اخیستل بد اخلاقي ده!

توابع په خبره کې ورولوېد:

—نه پوهېږم، خو دوی یې شرم گڼي.

د کلا دروازه وټکېده، توابع ورغی، سرمعلم ولاړو، ملک یې غوښت.

هلک د نیکه د کوټې خواته منډه کړه، نه و، دالان ته ورغی، له مور ه یې پوښتنه وکړه، بېرته لویې

دروازې ته ورنږدې شو، سړی یې وپوهاوه چې نیکه په کور کې نشته.

سرمعلم گام واخیست، خو توابع یې تر مخ ودرېد، سړی یې وڅرېد، ورو یې وویل:

جو جو ناول

— نيڪه مې مور ته بلا وايي، پلار مې د سياسي نوم ورباندې اېښي، تره مې خپله ښځه عاجزه بولي. دا ولې؟
 سرمعلم وخنډل:
 — په اصلي نومونو يې شرمېږي.
 تواب وويل:
 — په رښتيا هم، شرم دي؟
 سړي د تواب پر سر لاس ورتېر کړ، وروي يې وويل:
 — زمور د پيغمبر مور بي بي امنه نومېده، مېرمن يې بي بي خديجه وه، لوري يې هم بي بي فاطمه که شرم واي بيا مو په همدې نومونو نه يادولې.
 سرمعلم روان شو، تواب يوه شپبه د دېوال سيوري ته کېناست، د نوې کلا پخڅه د کلي له ټولو کورونو لوړه وه، خولا هم خټې پرې تپل کېدې، ورهاخوا د غره پر څوکه، د سپينو او ورو سپکه لاهه وه ختلې.

* * *

تواب تر پرې لاس تاو کړ، د شاه د خرڅ غنجا شوه، ډکه بوکه راوخته، جو جو د رڼو اوبو پر سر ناست و.

تواب په بېرته وويل:
 — په شاه کې دې څه کول؟
 جو جو ټوپ کړل، د هلک پر اوږه کېناست:
 — له خونگښې مې مالومات غوښتل، ژوند يې سخت و، په تياره کې اوسېده، خو شکايت يې نه درلود، ويل يې چې ښه ده، انسانان نه وينم.
 تواب ډکه بوکه په سطل کې تشه کړه، سطل يې کوچني سخوندر ته کېښود.
 جو جو وويل:
 — ښه يې نه ساتې. ورته وگوره، وربوز يې له اوبو نه پورته کېږي.
 تواب په بېرته وويل:
 — پلار مې.
 جو جو ورک شو.
 باتور په چوتره کې ودرېد، په زوټه يې وويل:

د مېلمنو د کوټې کونجې (کيلې) راوړئ !!

ډنگره بنځه په بېره له کوټې راووته. په سره سپنسي کې پېيلې کونجې يې سړي ته ونيوله. باتور له کلا ووت.

توابع گړندي گامونه واخيستل، د مېلمنو کوټه د کلا په دېوال پورې نښتې وه. هلک کوټې ته ور ننوت، نيکه د اوږدې کوټې په بر سر کې ناست و، له مېلمه سره يې خبرې کولې.

توابع سړي ته لاس ورکړ، وره ته نږدې کېناست. مېلمه ته يې وکتل، تياره وه، خېره يې ږنگه ښکارېدلې. پلار يې راغی، د گاز پر ډبې پورې تړلې جالی ته يې اورلگيت ونيو، له فشس سره پر سړي ژپه رڼا ولوېده. مېلمه له عمره پوخ و، ول ول خیرنه لونگۍ يې تړلې وه، د تورې پزې پر پلنه څوکه يې د کالدانې داغ ښکارېده.

د توابع زړه تنگ شو، کور ته لاړ، مور يې پر نغري د بخار دېگ اېښی و، لندو بوټو خوله نه اخيسته، بنځه په لوگي کې پټه وه.

توابع د تراکتور ټيلې ته ورغی، گېلنه يې راپورته کړه، بېرته نغري ته راغی، گيلنه يې کړه کړه، تر بوټو شنه لمبه راتاوه شوه.

توابع خپلې مور ته وکتل، په سترگو کې يې د دېگان لمبه ښکارېدلې.

توابع يوه شېبه ودرېد، بيا يې په سر کې څرېکه شوه، نری درد يې تر تندي پورې راغی، کوټې ته لاړ، اوږد پرېووت.

وخت ووت. له چوترې يې د پلار غږ راغی، د توابع پوښتنه يې کوله. توابع دالان ته ننوت، بدنۍ او چلمچي تيار ول. نېغ د مېلمنو کوټې ته لاړ، د مېلمه له لاسونو څرې او به تويې شوې.

پر دسترخوان د لنډې ډوډۍ دوې کاسې کېښودل شوې. توابع وره ته نږدې کېناست. مېلمه ته يې وکتل، له هرې گولې وروسته به يې د لاس يوه يوه گوته خټله، د غوښې وار شو، د توابع تره پر يوه هوار پاسټي، غوښه په څلورو برخو تقسيم کړه، مېلمه ته يې وکتل:

— ستا يې تر څو؟

مېلمه په ډکه خوله وويل:

— تر لسو.

سړي له يوه سره حساب پيل کړ، يو، دو، درې.... ده به په هره برخه غوښه خپله گوته اېښودله، لسمه شمېره پر يوه غوړه برخه راغله، هماغه برخه غوښه يې د مېلمه تر مخ کېښوده. پاتې برخې هم

په همدې توگه تقسيم شوې. ښه شېبه ووته، ژامې خو ځېدلې. توابع د خپل پلار غږ واورېد:

— درغله.

ورويې کتل، مېلمه ته يې يوه غټه گوله نيولې وه.
مېلمه وويل:

—بس دی، نه يې شم خورلې. خود باتور لاس هماغسي په هوا کې پاتې و، مېلمه گوله ور واخيسته.
د تواب تره هم په پاستي کې غوښه و نغاړله، غټه گوله يې ترې جوړه کړه، مېلمه نه خورله، خود
تواب تره ټينگار کاوه چې د پسه لم دی. سړي مجبور شو. ملک هم په زور سپينه غوښه ورباندي
وخوره.

د تواب اوږه درنه شوه، جو جو وويل:

—مېلمه يې په ډېره غوښه مړ کړې.

تواب په ټيټ غږ وويل:

—داز مور رواج دی، د مېلمه عزت کوو.

شېبه وروسته دسترخوان ټول شو، تواب د لاس اوږه ورواچولې، بيا په چايو پسې لاړ، کله چې
بېرته راغی، مېلمه په خوند يوه کيسه را اخيسته وه:

—ياره ملکه اجب سوډرشی و، د کلاشينکوف دوه گولۍ يې خورلې وې، خو بيا يې هم چارې ته
ځان نه ورکاوه.

ملک په خبره کې ورو لوېد:

—څنگه دې وموند؟

سړي په خوند وويل:

—بس، چاراته وويل چې د بدي دار وروږ دې ځنگله ته وتلی، ما هم کلاشينکوف را واخيست، يوه
دره مې پسې وغوښته، خو پيدا مې نه کړ، بيا خدای مهربانه شو، د تبر غږ راغی، ورغلم، د يوې
خېړۍ له تنې مې وروکتل، شريف يوې وچې ونې ته تبر نيولی و. بس، همالته ورته پرېوتم، د
کلاشينکوف زخه مې ورته سيخه کړه، ټک، ټک، سړي بوخ را واوښت. منډه مې ور واخيسته،
په گېډه کې لگېدلی و، خولا يې هم چارې ته ځان نه ورکاوه، په ډېر زامت مې ستونی ور پرې کړ.
د تواب اوږه درنه شوه.

جو جو وويل:

—ولې؟

تواب په خبره کې ورو لوېد:

—نه پوهېږم.

نيکه وخنډل:

جو جو ناول

ياره عبدالرحيمه ، نر کار دې کړی ، زمري يې ، زمري .
مېلمه په خوند وويل:

اوس به گلاب شاه ته مالومه شوې وي چې بدي څه ته وايي !
نيکه په خبره کې ورو لوبد:
گلاب شاه دې ونه موند؟

نه په خدای ، چا ويل چې ايران ته تنبېدلې . بس ، په کومه ورځ چې يې زما ورور را وويشت ، له
هماغه ساته ورک دی . خو ښه شو ، ما يې هم د ورور ستونې ورپرې کړې ، خلاص په خلاص .
د نيکه خندا پورته شوه:

ياره عبدالرحيمه ، زمري يې زمري .

جو جو وويل:

زمري څه ته وايي؟

تواب وويل:

يو حيوان دی .

نو مېلمه ولې د دې نوم په اورېدو وپرسېد؟ حتما به کوم ښايسته حيوان وي .
نه ، زموږ د مکتب په کتاب کې يې عکس شته . بېره ، بدشکله څېره لري .
جو جو وويل:

ته به نه يې خبر ، بوی به يې ښه وي؟

که داسې وای ، نو پر خوله او پزه به يې مچان نه راټولېدای .

هوښيار به وي؟

نه ، يوازې په ښکار کې پياوړی دی ، نور ژوندي ساري وژني .

جو جو وويل:

بيا خو دې نيکه سم ورته وايي ، مېلمه په رښتيا هم زمري دی .

د نيکه غبراغی:

وه هلکه ، څنگه لکه مچ له ځان سره ښکېږي؟

تواب وار خطا شو:

هېڅ ، هېڅ .

په منډه د باندې ووت ، کلا ته ننوت ، په چوتره کې غلی کېناست . چوپه چوپتيا وه ، پورته په رڼو
ستورو کې د طيارې سور خراغ مړ او بل کېده .

جُوجُو وويل:

ـ بنه نو، زمري مو د غيرت نبنه ده؟

هلك غلي و.

جُوجُو وويل:

ـ په تاسو كې قتل خومره اسانه دى.

هلك په خبره كې ورو لوېد:

ـ خپل وار (بدل) يې واخيست.

جُوجُو وويل:

ـ قتل گلاب شاه كړى و، ورو يې خه گناه درلوده؟

تو اب په خبره كې ورو لوېد:

ـ سردې مه خرابوه، دلته سل كلنې بدې پاتې دي، مړى نيكه كړى وي، غچ يې له لمسيانو اخلي.

ناخاپه ډزې شوې، دوې، درې دقيقې پرله پسې ډزې. تو اب له چوترې ټوپ كړل، په منډه له كلا

ووت، نيكه او د تو اب پلار هم د باندي ول، د مېلمه درك نه و.

نيكه په بيړه وويل:

ـ تو ابه زويه، له مېلمه سره پاتې شه.

تو اب كوټې ته ننوت، مېلمه دېوال ته غلى ناست و، وار خطا بنكارېده، وروسته يې د گاز ډبې ته

لاس وروغځاوه، تياره شوه.

تو اب وويل:

ـ ډزې په كلي كې دي.

د مېلمه وار خطا غږ يې واورېد:

ـ تا ته د بدې زور نه دى مالوم.

د بنځو چيغې شوې، تو اب كړكې خلاصه كړه، د كلي له مينځه كو كې راتلې.

تو اب وويل:

ـ مه وپېرېږه، په تاپسي نه دي راغلي.

ځواب يې وانه وړېد.

تو اب د باندي ووت، په كوڅو كې بل خراغونه گرځېدل. مخكې لاړ، د كلي مينځ ته ورسېد،

خلک راتول ول.

جو جو ناول

تو اب اخوره ته وخت، پريو چا سپين خادر هوارو، د خادر يوه برخه په وينو سره وه. له څنگلوري کوره د بنځو کوکي راتلې.

* * *

د تو اب اوږه په شدت و خوځېده. نيغ کېناست، سترگې يې وموښلې، جو جو و، تو اب په بېره وويل:

دا دوي ورځې چېرته وې؟

جو جو په خبره کې ورو لوبد:

هله! تنور وگوره!

تو اب په حيراني ورته وکتل.

جو جو وويل:

په لښتو او خوشايو کې د دهشکې مرمی پرته ده.

هلک ولاړ شو، د لان ته يې منډه کړه، د خپلې مور له لاسه يې اور لگېت ونيو، تپت شو، له تناره يې

لښتې راوايستې، د دهشکې په ژبه مرمی کې د بيگانې انگار سره رڼا بنکار بدلله. هلک توده

مرمی د تناره پر غاړه کېښوده. بنځو ته يې وکتل، د ټولو سترگې رډې راختلې وې.

خوږ يې چيغه کړه!

دا ټول ستاله لاسه.

تو اب په خبره کې ورو لوبد:

چتيا ت مه وايه!

مور يې وويل:

ته بايد خطرناکه شيان په لښتو کې پت نه کړې.

د تو اب تندي تريو شو:

زه نه وم خبر.

خوږ يې وويل:

نو پېريانو احوال درته راوړ چې په تناره کې مرمی ده؟

تو اب په منډه له دلانه ووت.

جو جو وويل:

اه! په دې شنه سهار مې د خولې خوند در بد کړ.

هلک اورډ و غځېد.

جُوجُو وويل:

پوهېږم، بيخايه يې ملامت کړې، څه چې وينو، ډېر وخت رښتيا نه وي.

هلک چت ته کتل.

د جُوجُو غږ يې واورېد:

اوس به ستا د پوښتنې ځواب درکړم، په سفينه کې يوه تخنيکي ستونزه پيدا شوې وه، يوه ورځ

يې کار وغوښت، بله ورځ څو کليو ته په تحقيق پسې لاړم.

تو ابهماغسي غلی و.

جُوجُو وويل:

تندی دې سم ونيسه، خوشاله اوسه چې اوريې نه و بل کړی.

له چوترې د نيکه غږ راغی:

بلا، وه بلا! د اوداسه اوبه راوړه.

جُوجُو وويل:

هو رښتيا! هغه سړی يې ولې ستاسو په کلي کې وويشت؟

دلته يې د ترور کور دی، مېلمه راغلی و. راتلونکې جومه يې مرکه ده.

جُوجُو وويل:

پوه نه شوم؟

له شاوخوا کليو سپين ږيري راتولېږي، غواړي چې دا دښمنې ختمه کړي.

د جُوجُو سترگه وځلېده:

ښه کار دی، خو دوی بايد له اوله د پېښې مخه نيولې وای، اوس به ولې مړی کېده. پتيو ته د

چرگورود اوښتو او له ډزو را وروسته دواړې خواوې څرېدلې شونډې گرځېدې، خو هېچا هم سر

پسې ونه گرځاوه.

هلک ته غوسه ورغله:

تاته هېڅ هم سم نه ښکاري.

جُوجُو وويل:

اه! تراوسه خو سم نه شم ورته ويلاى، خو دې مرکې تمه راته پيدا کړه، ليکم يې، د دښمنيو حل

ښه خبره ده.

جُوجُو غلی شو، يو دم يې پر دېوال لاس تېر کړ، ورو يې وويل:

جُوجُو ناول

—خِينِي خبرې مې راټولې کړې دي. لومړۍ به د شيرود کلا کيسه راواخلم. خو سپين ږيري د اخورونو پر سر ناست ول، زړې کيسې يې را اخیستې وې، توره، پټکۍ او شملي يې يادولې، ځانونه يې د دنيا تر ټولو خلکو غيرتي بلل.

تو اب په خبره کې ورو لوبد:

—نو ته يې نه منې؟

جُوجُو وويل:

—اه گرانه، زما خبرې لانه دې خلاصي.

تو اب بکس ته لاس وروغځاوه، يو کتاب يې راويست، پانې يې واړولې، په غوسه يې وويل: —دا زموږ تاريخ دی، ورته وگوره، خو وارې مو هندوستان نيولی، د ايران تر اصفهانه رسېدلي يو، د افتخار خبره يې نه بولې؟

جُوجُو وويل:

—زه به د خپلو خلکو يوه کيسه درته وکړم، موږ خوراک نه لرو، بس، په کال کې يوازې يوه شنه پانه خورو، دې ته د فکر پانه وايي، که يې څوک ونه خوري، نو ماغزه يې جام پاتې کېږي او هېڅ هم نه شي کولای، خود دې پانې پيدا کول دومره اسانه خبره نه ده، بل ستوري ته به پسې ځي، هلته شيشې ته ورته بوتې دي چې موږ يې نه شو ليدلی، دا بوتې مو يو دم تر ځان راتاوېږي، بس! د ژوند تر پايه نه شو ترې خلاصېدی. زموږ د ستوري ځوان موجودات په دغه بوتې پسې ځي، خطر ويني، خود نورو له پاره قرباني ورکوي، دوی بايد د ستوري وړو، زړو موجوداتو ته دا پانه راوړي. يوه ورځ مې پلار خواشینی ناست و، علت مې وپوښت، را ياده يې کړه چې اور اخیستلو ته يې لنډ وخت پاتې دی، خو تر اوسه يې د فکر پانه نه ده راوړې، ومې ويل چې د نيکه مېرانه درته بس ده، نيکه د ستوري په ټولو موجوداتو کې نوم لري، ده په خپل ژوند کې زر پانې راوړې، زر پانې! تر اوسه يو موجود هم د دومره پانو په راوړلو نه دی توانېدلی. پلار مې لنډه را ياده کړه چې نيکه ته درناوی لرم، خوزه هم (زه) يم، ما د خپلو همجنسو له پاره هېڅ هم نه دي کړي، بس، يو مصرفي موجود يم چې تل مې د نورو پانو ته سترگې نيولې دي.

جُوجُو غلی شو، سترگه يې وځلېده او ويې ويل:

—گرانه! په تېرو وياړنه دی، خو تاسو راتلونکو ته څه پرېښي؟ اوسني هم بايد يو څه وکړي. تو اب غلی و.

جُوجُو بکس ته وکتل، بکس له ځمکې پورته شو او د هلک سترگو ته ودرېد، جُوجُو وويل:

—ورته وگوره! د پاکستان نوم ورباندې ليکل شوی دی.

تو اب په حيراني ورته كتل.

جو جو وويل:

دا ده يم، واسكت او جامې دې هم له پاكستانه راغلي دي، پيالې ته وگوره، د ايران تاپه ورباندې
بنكاري، د پلار، نيکه ترلي ژېړ پاچونه (هندوستانی پگړی) چې د غيرت نښې يې گڼي، هم د
نورودي، ان ستن او تار هم نه شي جوړولای، تاسو د كلي تر ټولو شتمن ياست، خولا اوس هم
ډوډۍ په خوشايو پخوئ.

تو اب غلی و.

جو جو وويل:

د بشر د هوساينې له پاره موڅه كړي دي؟ هېڅ! بالعكس، تل په نورو متكي ياست. كه يوه ورځ
سرحد درباندي بند شي، له لورې به مړه ياست.

هلک غلی و.

جو جو وويل:

پاتې كيسه واوره، سپين ږيري لا په غيرت كې غږ بدل چې يوې زړې ښځې يو نهه لس كلن
ماشوم راووست، ماشوم گيلې ته لاس نيولى و او له درده يې ټوپونه وهل، يوه سپين ږيري د خپلې
خولې لارې د ماشوم په خوله كې وور وڅخولې، ماشوم بېسده پرېووت، ډوډۍ دعاوې كولې، ويل
يې چې له پرونه را ايسته يې داسې كرار نه ولېدلې، څو ځوانان راغلل او ماشوم يې ځنځولې نږدې
كورته ورساوه.

يوه بل بوډا بيا د خوب كيسه تېره كړه، ويل يې چې غم مه كوئ، بېگامې خوب ليدلى، په وطن كې
به فقر، جگړې او ټولې بدبختۍ ختمې شي.

د بوډا د خوب كيسه لانه وه خلاصه چې له نږدې كوره د ښځو كوكي راووتې، هلک مړ و.
جو جو غلی شو، تو اب په حيراني ورته كتل...

جو جو وويل:

اه گرانه! په اټكلي ژوند، غټو غټو خبرو، لارو او خوبونو وطن نه جوړېږي.

له چوترې د نيکه غږ راغی:

بلا! وه بلا! ږنده يې! بيا دې ساده چای راوړی.

تو اب په بېړه جو جو ته وکتل.

جو جو وويل:

ما څه نه دي كړي.

* * *

تو اب په خاورو کې پلټی. ووهلې، زنگون يې دروند شو، په بېره په پښو ودرېد، لار، له نورو هلكانو گوبڼې كېناست.

جو جو وويل:

—ته ولې لوبه نه كوي؟

تو اب مخامخ گوته ونيوله:

—هاغه مو سر ټيم دی، وايي چې زموږ د كلي رنگ مه بدوه، بڼه كو ټبال (فوټبال) نه شي كولى.

—كوم يو؟

—په دفاع کې ولاړ هلك، هغه چې لوړه ونه لري.

—خو د گول و هونكو خونده مو نشته، ستاسو كليوالو تر اوسه دوه — صفر بايللي ده.

تو اب غلی و.

جو جو وويل:

—هغه د خر پرتاگه وال سمه لوبه نه كوي، خوبڼه دې نه ده چې ته ور گله شي؟

تو اب سوړ اسويلى وايست:

—تر ما تکره دی. که داسې نه وای، نوزه به يې هم په مسابقه کې نيولم.

—اه! تمه دې مه باسه.

—څنگه؟

د جو جو غږ يې وانه ودرېد. يو دم د خر پرتاگه هلك چيغه كړه، منډه يې واخيسته، په بېره له ميدانه

ووت او په خاورو کې كېناست. توپ ودرېد، هلكان پرې راټول شول، تو اب هم ورغی، د هلك

رنگ سپين او بڼتى و، يوه خبره يې تکراروله:

—پيرى!!!

تو اب څنگ ته ودرېد، جو جو وويل:

—تندی دې سم ونيسه، بس! پراوړه يې ور كېناستم، له پزې مې كش كړ، نور مې هېڅ هم نه دي

كړی.

يوه هلك و خندل:

—مات ياست، بانې كوى.

په ونه لوړ هلك ته غوسه ورغله!

—له خولې سره دې پام كوه، لوبه نه پرېږدو.

وروسته يې په خاورو کې ناست هلک ته وکتل:
 _راځه! لس دقيقې وخت لا پاتې دی.
 هلک ځای پر ځای ناست و.

په ونه لوړ هلک وويل:
 _پروانه کوي، په لسو نفرو هم توپ کولای شو.
 د تواب په غوږ چوندی، ولگول شوه، جو جو وويل:
 _ورمخته شه.

تواب د نري هلک مخې ته ودرېد:
 _ما نيسئ؟

هلک د (هو) په بڼه سر و خو ځاوه. تواب لوڅې پښې ميدان ته ورگډ شو. يوه شېبه يې منډې ووهلې، خو توپ يې پښې ته نه سيخېده. اوږه يې درنه شوه، جو جو وويل:
 _گول ته ور نږدې شه.

تواب د مقابل لوري له دفاع سره ودرېد. توپ هوایي راغی، په دفاع کې ولاړ چاغ هلک منډه ور واخيسته، توپ ته يې سر ورکړ، خو توپ يو دم لوړ شو او د تواب پښو ته ولوېد، تواب د خپلې بڼې پښې بته گوته ورته سيخه کړه او توپ د گولچي له اوږې سره بڼويه تېر شو. يو دم چيغې شوې، ميدان نارو او چکچکو پر سر واخيست. شېبه وروسته بل توپ د تواب پښو ته ولوېد، چاغ هلک منډه پرې را واخيسته، يو دم يې ټوډه ووهله، پر مخې پرېوت. تواب توپ په لغته وواهه، توپ تېزنه و، خو گولچي حرکت ونه کړ، توپ په رغږېدا له دروازې ووت. چکچکو، نارو او شپيلاقونو زور واخيست. گولچي چيغې وهلې، قسمونه يې خوړل چې کوم چا تر پښې ټينگ نيولی و، چاغ هلک هم همدا يوه خبره را اخيسته، ويل يې چې تواب پښه ورته کېښوده، خو نورو ورپورې خنډل.

لوبه مساوي ختمه شوه، تواب د کلي هلکانو پر اوږو واخيست، پر ټول ميدان يې راوگرځاوه، تر کلي پورې هم د تواب صفتونه اورېدل کېدل.

تواب نيغ جومات ته لاړ، د ماښام لمونځ يې په ملا پسې وکړ، بيا يې کور ته مخه کړه چوترې ته وخت، غوږ يې ونيو، له يوې کوټې د ژړا نری غوږاته ورغی، د تره پېغلې لوريې ژړل، د خولي له کونجه يې د وينو نری سره ليکه را ماته وه. تواب د هغې تر څنگ کېناست، يوه شېبه غلی و، بيا يې ورو وويل:
 څه شوي؟

د نجلۍ ژړا زور ونيو.

له چوتري څخه يې د تره چيغه راغله!

دا سپۍ مه راباندې وژنه! مېړه غواړي.

وارخطا بنځه کوټې ته راننونه، د نجلۍ پر خوله يې لاس کېښود، په رېږد بدلې غږ يې وويل:

د خدای روی و منه! غلې شه، که دې نيکه خبر شو، خدايکه د ژوند څکه ورنه وکړې.

تواب وويل:

تره ناوې! څه خبره ده؟

ځواب يې وانه وړېد.

تواب د باندې ووت، مور يې غوا لوشله، ورغی، پر اخوره کېناست. ورو يې وويل:

هیلۍ يې ولې وهلې؟

بنځه غلې وه، نږدې ترلې خوسکۍ د غواد غولانځې خواته زورونه وهل، د دېگ په تل باندې د

شيدو د دارو د لگېدو غږ اورېدل کېده.

تواب وويل:

اډې! زما خبره دې وانه وړېده!

بنځې ورو وويل:

څه يې کوي، خوارکۍ يې له اخه توخه واچوله.

ولې؟

هیلۍ له کارېزه اوبه راوړې، په لاره کې کوم تږي ځوان مساپر اوبه ترې غوښتې وې، دا خبره يې

وړې خور پلار ته وکړه، بس!!! غم ترې جوړ شو.

غوا وځوځېده، بنځې په بېره له لندو خوشايو خپلې پايڅې ور ټولې کړې، په غوسه يې وويل:

مرداره شې! کالي دې را بې نمازه کړل.

تواب ته يې وکتل، ورو يې وويل:

د شيدو خونده يې نشته، خوسکۍ ور پرېږده!

تواب ټيټ شو، پرې ته يې لاس کړ، خوسکۍ تر غوا لاندې ووت.

بنځه دالان ته لاړه.

* * *

د تواب غور ووتخنبډ، نېغ کېناست. جُوجُو و. هلک په خوبولي غېروويل:

—د انيمه شپه گوره!

جُوجُو ترلاس ونيو:

—راځه!

تواب په حيراني وويل:

—چېرته؟

—وروسته به پوه شي.

تواب د باندي ووت، د کلا د برج پر سرگرده سپوږمي ولاړه وه. د هلک سترگو ته د بتي گوتي په

اندازه سپينه رڼا ودرېده، د جُوجُو غږ يې واورېد:

—زه يم، په ما پسې راځه!

رڼا حرکت وکړ، تر ځمکې يو گز پورته روانه وه، تواب گامونه پسې واخيستل. د کلا دروازي ته

و درېد، حيران شو، دروازه خلاصه وه. تواب د باندي ووت، رڼا د کلي په تنگو کوڅو کې مخته تله،

له يوه کوره د ځنځير شرنګ او د سپي غيږدا راغله.

تواب ورو وويل:

—چېرته څو؟

ځواب يې وانه وړېد. دی تر کلي ووت. رڼا د غنمو د شنو وږو پر سر روانه وه، بيا د گڼو نيالگيو په

پايو کې ننوته. تواب گړندي شو، د نيالگيو په مينځ کې يې لار وايسته، مخامخ يې وکتل، اوږه يې

درنه شوه، ورمېر يې کوږ کړ، رڼا يې پر اوږه پرته وه. تواب په بيړه وويل:

—زه بېرته گرځم.

د جُوجُو غږ يې واورېد:

—زړه دې، خو په خبرېدو ارزي.

—نو چېرته څو؟

رڼا پورته شوه، د بنټه يې په مخه ورکړه، تواب گامونه گړندي کړل. پاو ووت، رپانده جنډو ته

و درېد. رڼا بېرته راوگرځېده.

تواب وويل:

—هديره ده، وېرېرم.

جُوجُو په خبره کې ورو لوېد:

جُوجُو ناول

— اه گرانه! له ژونديو ووېرېره.

— خو تر هديرې ورهاخوا پردې كلي دى، په دې نيمه شپه كې هلته څه كوو؟
رنا پر قبرونو د راشنو شويو شنو سپاندو او څو څو پر سر تېره شوه، تواب مخكې لاړ، د سپوږمۍ
رنا د كورونو پر څړو دېوالونو لگېدله. رنا يو دم وركه شوه، هلک ورغى، په گڼو نيا لگيو كې يې د
جُوجُو غږ واورېد:
— د پخواته!

تواب ورمېر كور كړ، جُوجُو پر لښته ناست و، د سپوږمۍ رنا يې تر روڼ ځان وتله. تواب يې تر
څنگ كېناست، ورو يې وويل:
— دلته څه كوو؟

— يوازې دروازې ته گوره!
تواب مخامخ وكتل، د سپوږمۍ رنا د يوه كور په څړ دېوال كې لرگينې دروازې ته سيخه وه. تواب
ورو وويل:
— ولې؟
— اه گرانه! حوصله ښه ده.

هلک غلى شو، څنگ ته له لاندې لښتي د چونگښو كور را راتله. يو چا وپوخل، تواب په پانو كې
ننوت، مخامخ يو څوك تېر شول، پر اوږه تم كړې بيلچه يې د سپوږمۍ رنا ته ځلېدله.
تواب ورو وويل:
— دهقان دى.

جُوجُو په خبره كې ورو لوبېد:
— پوهېږم. تحقيق مې كړى، دلته اوږه كمې دي، د كارېز اوږه د شپې هم په واريو.
پاو ووت، ليرې له يوه كوره د ماشوم كمزورې نرۍ ژړا راتله.
تواب وويل:
— ولې ناست يو؟

ځواب يې وانه وړېد. يو دم له مخامخ دروازې سره ځنځير ولگېد، له دروازې يو سر راووت، يوې
بلې خواته كور شو، پله نيمكښه شوه، يو سړى ودرېد، مخامخ د دوى پر خوا را روان شو.
جُوجُو وويل:
— ودې پېژانده؟
— نه

جو جو ناول

— تره دي دي.

تو اب په بيړه له سترگو پانې ليري کړې، خير شو، د سپوږمۍ رڼا د سړي خبرې ته برابره وه، هلک په حيرانۍ وويل:

— تره مې په دي نيمه شپه کې دلته څه کوي؟

جو جو غلی و، سړي تر لښتې ټوپ کړ، د هډبرې خواته يې گړندي گامونه واخيستل. جو جو وويل:

— بس! همدومره.

د پانو په مينځ کې د بتې گوتې په اندازه نری رڼا پورته شوه، تو اب په رڼا پسې روان شو، رڼا تر هډبرې بنکار بدلېدله. هلک ورغی، جو جو د يوه سيميتي قبر پر ژۍ ناست و. تو اب مخامخ ورته ودرېد.

جو جو وويل:

— تره دي يوي کونډی ته ورځي.

د تو اب زنگنونه ولرېدل. ځای پر ځای کېناست.

جو جو وويل:

— تېره اونۍ ستاسو د کلا د برج پر سر ناست وم، نيمه شپه وه، څه مې ليکل، يو دم مې د کلا د دروازي چونگا واورېده، ورغلم، تره دي په احتياط د باندي ووت، شکي شوم، تردې کوره مې تعقيب کړ، له کونډې سره يو ځای پرېوت.

جو جو غلی شو، يو دم يې وويل:

— اه گرانه! اوښکې ښې نه در سره ښکاري.

تو اب خپل سر په دواړو لاسونو کې ونيو.

جو جو وويل:

— خوابدون مې نه در باندي لورېده، خو مجبور شوم، تره دي د خپلې لور مخ ته ځکه سوکان ونيول چې يوه تېري ناشناخته ځوان ته يې اوبه ورکړې وې، خودی.

جو جو غلی شو. تو اب په ژرغوني غږ وويل:

— باور مې نه راځي، تره مې تر پنځه پنځوسو کلونو اوښتې دی، اوږده بېړه، په ملا پسې پنځه

وخته لمونځ، ثوابي روژې... توبه!

تو اب غړيو واخيست.

جو جو وويل:

د يو چا په ظاهره مه غولپږه !

هلک ورو ورو سونگېده.

جُوجُو وويل:

غواړم چې د کونډې په اړه هم يو څه درته ووايم، خو دا مناسب ځای نه دی، بوټي دي، بايد هواري

ته لاړ شو.

تو اب په پښو ودرېد، دواړه دښتې ته ورسېدل.

جُوجُو وويل:

تر دې بل ښه ځای نه شو موندلی.

هلک پر شگلنه ځمکه پلټی ووهلې.

جُوجُو پر ځمکله لاس تېر کړ، غولی څلور کونجه وپړي رڼا ونيو.

جُوجُو وويل:

دلته مې د کونډې په اړه يو څه ليکلي دي. غوږ ونيسه! يو پردی سړی، يوې ښځې ته راغی، يو

ساعت ورسره و، بېرته لاړ.

ښځې توشکه واړوله، خو چرموړلي لوتونه يې سترگو ته ونيول، يودم يې کوکه کړه، په چيغو

چيغو يې وژړل، سړيې څو ځله پر دېوال وواهه، ټکری يې ورواخيست، انگر ته ووت، د څا پر بېلر

يې د دواړو لاسونو ډنگرې گوتې کېښودې، لاندې، اوبو ته يې وکتل، دريو اوبو پر سر سپينو

ستورو ټال خوړ. يودم يې کوکه کړه، خولې ته يې لاس ونيو، سا يې ترپزې راوخته. هغې ژړل او زه د

بېلر پر مخامخ ژي ورته ناست وم. ما د څا په اوبو کې د ښځې د اوبښکو د لوېدو غږ اورېد.

ښځې پورته وکتل. په غريو کې يې وويل:

اه خدايه! زه د ژوند کولو حق نه لرم، نن مې خپل عزت په پيسو ورکړ.

يودم د بېلر پر ژي کېناسته، پښې يې څا ته وروغځولې، ناڅاپه يو غږ راغی:

ادې! تېرى يم.

ورو مې کتل، په چوتره کې يو څلور-پنځه کلن بېر سړی هلک ولاړ و.

کونډې منډه ورواخيسته، ماشوم يې پر خپل ټټر پورې ټينگ ونيو، په چيغو چيغو يې

وژړل... مور ژړل، ماشوم غلی و.

وروسته دواړه يوې بلې کوټې ته ننوتل، پسې ورغلم، څراغ بل شو، يوه وړه نجلی پرته وه، او وه

کلنه، يا تر دې يو څه ډېره، خو نجلی وچه کلکه وه، کله کله به يې زگېروى شو، وبه يې توخل،

تېزه تېزه ساه به يې ووهله، بېرته به غلې پرېوته.

جو جو ناول

زه پورته په تاخچه کې ورته کېناستم. د نجلۍ د مخ پر راوتليو هډوکو يوازې خړ پوستکي پروت و.
کوچني هلک په وره ژبه وويل:

— ادې! ولې دې ژړل؟ ډوډۍ نه شوه درته پاتې؟

بنځه غريو واخيسته:

— نه گرانه! خور ته دې خپه وم.

يو دم يې تر ماشوم لاسونه راوگرځول. وخت ووت، ماشوم يې هماغسې له غېږې نه جلا کاوه،

وروسته يې په ژړا کې وويل:

— د خور د علاج نيمايي پيسې مې پيدا کړې، پاتې يې بل وخت را کوي.

هلک خپله مور پر تندي بنکل کړه، مخامخ ورته ودرېد، بنځې پر خپل مخ ټکري ورکش کړ، په ژړا

کې يې وويل:

— اه گرانه! د ليدو وړ نه يم. مه راته گوره.

ماشوم په خواره خوله وويل:

— ولې؟

بنځې خراغ ته ورپوه کړل، همالته د خپلو اولادونو تر څنگ پر زاړه ليکې ليکې تغر پرېوته. ما يې

يوازې سلگۍ اورېدې. څه به مې کول؟ له هغه ځايه را ووتم، خو پوښتنې راسره پاتې وې، له چا به

مې مالومات غوښتل؟ نه پوهېدم.

يو دم مې کړپ واورېد، د ستورو رڼا ته مې يوه توره پيشو ولېده، پيشو د دېوال پر سر روانه وه،

ورغلم، پر سرداو ورته کېناستم، خو پيشو د کونډې په اړه ډېره نه پوهېده، لنډه يې را ياده کړه چې

د کونډې په کور کې يې تر اوسه د غوښې بوی نه دی حس کړی، له ناتاره (په شرومبو کې لنډه

ډوډۍ) پرته بل څه نه خوري، نو نه يم ورته راغلي.

پيشو ته مې وويل:

— داسې څوک شته چې د کونډې په اړه مالومات را کړي؟

— يو زور سپی دی، څو کاله د دوی کره و، خو کله چې د کونډې خاوند مړ شو، گېډه يې نه ډکېده،

ټوله ورځ به د کلي په ډېرانو نوگرځېده، اخير يې د مجبوريت له مخې کور پرېښود، اوس د

ولسوالۍ په بازار کې د قصابيو مخې ته پروت وي.

په خبره کې يې ور ولوېدم:

— خو هلته ډېر سپی دي.

پيشو هونبیاره وه، زما مطلب يې ژر واخيست:

جو جو ناول

زور سپی په اسانه موندلی شې، کینه پنبه درنه پسې اخلي. یوه شپه د یوه کور سره چرگه گپدرې و تبتوله، خو سړي زاړه سپي ته ټوپک و نیو، د زپر پنبه ولگېد.

پیشو همدومره خبرې وکړې، په ادب یې له مالار و غوښته او خپله مخه یې و نیوله.

زه په هماغه شپه د ولسوالۍ بازار ته لاړم، زور سپی مې په اسانۍ وموند، د دوکانونو شاته یې د

حلالو شویو غواوو پاتې شوې وچې وینې خټلې. لومړۍ پوښتنه مې د کونډې د مېړه په اړه وه.

سپي ښه خوله ترې وهله، را یاده یې کړه چې له کونگرېتوبه ورسره و، د کونډې مېړه په کلي کې

کوچنی دوکان درلود، یو سهار ښار ته په سودا پسې لاړ، خو مازیگری یې په تابوت کې راوړ،

کونډې ځان له ځمکې ځمکې ویشته، و پښته یې شکول، خو گټه یې نه درلوده. د کلیوالو له خبرو

پوه شوم چې د سورلۍ موټر په ماین ختلی و، دوی په خپلو کې سره ویل چې مړی د ښکارېدو نه

دی. زما هم زړه ته ولوېده، له تابوته د سوځېدلو غوښو بوی راته.

بس! کونډې ته غمونو ورمخه کړه، پوډري لېوره یې دوکان خرڅ کړ او ایران ته لاړ. کونډه سوال ته

مجبوره شوه، خود انسانانو زړونه سخت دي، وچه ډوډۍ به یې په سختي موندله وروسته یې لور

ناروغه شوه، نه پوهېږم چې څه بلا وهلې ده، خو علاج یې ډېرې پیسې غواړي.

جو جو غلی شو، پر غولي یې لاس تېر کړ، رڼا ورکه شوه.

تو اب په غریو کې وویل:

کونډه د خپلې لورد تداوي له پاره زما له تره سره پرېوته؟

جو جو وویل:

تره دې شرط ورته اېښی و، نن به یې پاتې دوه نیم زره افغانۍ هم ورکړې وي.

تو اب یې په خبره کې ورولوېد:

تره مې باید خپله سزا و ویني.

جو جو وویل:

اه گرانه! دومره سر مه پسې گرځوه! ماته یې پرېږده.

* * *

تواب سترگي رنهي ڪري! موري بي تر ڇنگ ناسته وه، هغي ورو وويل:

— سره غرمه دي ڪره، مڪتب دي هبر دي؟

هلڪ د باندې ووت. په چوتره ڪي هپڇوڪ نه و، پر دسترخوان خيرني پيالي، توره چايجوشه او له

پاستو ايستل شوې خامي ڙي پرتي وي. تواب له څا بوڪه را وايسته، څولپي اوبه بي مخ ته ور

واچولي، د تره له غوسي ڊڪ غريبي واوريد:

— ووا! نه لمونځ، نه اودس! د سڀي غوندي مردار مخ دي نيولي دي، خداي ته به څه وايي!

تواب ورو وکتل، تره بي د دالان په وره ڪي ولاړو.

تواب ڪوتبي ته ننوت، د تره له ملندو ڊڪ غريسي ورغي:

— دا ڪور به بي برڪته ڪري.

تواب بڪس ورو واخيست، مڪتب ته لار، ٽوله ورغ بي د خولي خوند بد و، غرمه بي ڪور ته زړه نه

ڪپده، ڪلا ته نڙدي سره لمر ته د لښتي پرڙي ڪپناست، پښي بي اوبو ته ورو غڄولي، يو دم بي تلپي

وتنخپدي، ناره بي ڪره، په بيړه ودريد. جو جو له اوبوراوت، تواب وويل:

— زړه مي دي بوت را وايست.

بپرته غلي ڪپناست.

جو جو وويل:

— چورت دي سم نه دي.

د تواب شونڊي و خوڄدي:

— تره ته مي غوسه راڄي، خو تر هغه مي هم ڪونڊي ته خوا بديري.

جو جو وويل:

— ما بي فڪر ڪري!

تواب په حيراني ورته وکتل:

جو جو وويل:

— له بڪسه دي قلم او کاغذ راوباسه!

هلڪ هماغسي وڪړل.

جو جو وويل:

— وليڪه!

— څه؟

جو جو ناول

ولیکه! تا دیوې مجبورې نسڅې عزت ته په سپکه وکتل، بس! په دوو، دریو ورځو کې به د
توپک خوله در واوري!
جو جو غلی شو، کاغذ ته یې وکتل، ویې ویل:
_ بنایسته خط نه لرې، خوبیا هم بنه دی، لوستل کېږي.
کاغذ یې د هلک له لاسه کش کړ.
تو اب مخامخ وکتل، لیرې د غونډۍ په لمنه کې تور سیرلي، د تورو ټکو غونډې بنکار بدل ورو
یې وویل:
_ بنه نو، دا خط څه کوي؟
ځواب یې وانه وړېد، ورمېږ یې کور کړ، جو جو نه و.
تو اب کور ته لاړ، ډوډۍ یې له مستو سره وخوره، اوږد وغځېد، مازیگریې اوږه و خوځېده. خور
یې وه، هغې په خواشینۍ وویل:
_ پلار مې ډاکټر راوست.
تو اب په بیړه کېناست، سترگې یې وموښلې:
_ څوک ناجوره دی؟
_ لالا مې سرې تې نیولی، په دې گرمې کې غبرگې برستنې ورباندې پرتې دي.
تو اب ولاړ شو، د تره کوټې ته ورغی، ډاکټر پېچکاری ډکوله، پلار او نیکه یې غلي ناست ول.
تو اب خپل تره ته وکتل، لږزې اخیستی و، پر لاندنۍ چاودلې شونډه یې ډومبک وینه پرته وه.
تو اب خپلې کوټې ته لاړ، ورو یې وویل:
_ جو جو!
ځواب یې وانه وړېد. منډه یې واخیسته، د کلاد دروازي تر مخ ودرېد:
_ جو جو!
باغ ته لاړ، د انگورو د تاکنونو په مینځ کې ودرېد، چیغه یې کړه!
_ جو جو!
پرررر، شو، له شنو پاڼو خړې مرغی والوتې.
تو اب پر پوله کېناست، شپبه ووته، پزه یې کش شوه، جو جو وخنډل:
_ کوټ، کوټ، کوټ... ډېر راپسې وگرځېدې؟
تو اب په غوسه وویل:
_ ځان راوښییه، په تره دې څه ټکه راوستې ده؟

پر پوله سپينه رڻا را وگرځېده:

— اه گرانه! تره دې ډېر بې زړه دی!

— نو تاڅه وکړل؟

— هېڅ! کونډې ته يې يوه ارزان بيه گوتې. اخيستې وه، را پټه مې کړه، تره دې غرمه ويده و،

گوتې او کاغذ مې په خولۍ کې ورته کېښودل. خرهاری يې د زغملو نه و، غوسه راغله، پر پزه مې خوله ورو لگوله، سړی نېغ کېناست، خولۍ ته يې وکتل، رنگ يې والوت، کاغذ يې ولوست،

چيغه يې کړه، شا پر تخته بېسده پرېوت.

تو اب په خبره کې ورو لوېد:

— که يې زړه درېدلې وای، بيا؟

جو جو وويل:

— څوړېدا ورته ښه ده، دی به تر اوسه په دې فکر کې وي چې په رڼا ورځ يې څنگه په خپل کور کې

خط او گوتې په خولۍ کې ورته کېښودل.

جو جو غلی شو، وروسته يې يو دم وويل:

— له کونډې سره مرسته کوي؟

— هو

— نو يو بل خط هم وليکه دوه، درې ټکي بس دي. په دوو ورځو کې د کونډې له پاره د پنځو لکو

افغانيو تيارول او که دېرش مرمۍ؟

دا هم وليکه چې پيسې به د شپې دوولس بجې په زړه ژرنده کې ږدې او له کونډې به ليرې گرځي.

تو اب په حيراني ورته کتل.

جو جو وويل:

— بله چاره نه وينم، خط په پاکت کې واچوه، تره ته دې ووايه چې له فوټباله راتلم، له گڼو ونو يو

ناشناخته سړی راووت، سپېره، ډبل برېتونه يې لرل، سترگې يې سړې وې، پر مخ يې يولوی تازه

پرار (زخم) ښکارېده او له جيبه يې د توپانچې ميل راوتلی و. همدا پاکت يې راته ونيو.

* * *

تو اب غلی کپناست، مخې ته یې وکتل، پانې وې لاس یې وروغځاوه، نری خانگه یې په دوو گوتو کې ټینگه کړه، کړس شو، خانگه ماته ملا، لاندې وڅرېده. په نوې پیدا شوې چوله کې یې ژرندې ته وکتل، ږنگ د پوالونه له ورايه بنسکارېدل، د ژرندې زړه ناوه وچو بوټو نیولې وه.

تو اب ورو وویل:

— جو جو؟

خواب یې وانه ورېد.

کونگ نارې کړې، تو اب په بیره پورته وکتل، د ونې په گڼو پانو کې هېڅ هم نه بنسکارېدل، سپینې سپوږمۍ ته پنډې وربخې وروانې وې، له کلي د سپیو غیا راتله. پانې و خوځېدې، هلک په بیره ولاړ شو.

جو جو وویل:

— زه یم.

تو اب سوړ اسویلی وایست، بېرته کپناست.

سپینه رڼا را تاو شوه، جو جو وویل:

— وختي راغلی یې؟

تو اب ژرندې ته کتل...

جو جو وویل:

— بېخایه مه وپرېږه!

تو اب په خبره کې ورو لوېد:

— اوس هم د زړه په زور راغلم.

جو جو وویل:

— یوه بنځه مې ولېده، ماشوم یې د بلاوو او لېوانو په کیسو ویداوه، وپروونکې خبرې یې ورته

کولې، ویل یې، د باندې توره بلا ولاړه ده، که ویده نه شوې، یوه گوله به دې کړي.

ته هم نه یې ملامت، ډاډه یم، موریانا به دې دارنگه کیسې درته کړې وي، څوک چې په

ماشومتوب کې ووېږي، په لویوالي کې لوی زړه مه ورنه غواړه!

جو جو غلی شو، تو اب ته یې وکتل، هغه د ژرندې ږنگو د پوالونو ته وچې سترگې نیولې وې...

جو جو وویل:

مه و پرېره، مورگان دي، په رالوېدلو وچو پانو خپري.
تو اب هماغسي ژرندې ته كتل...

جو جو وويل:

اه گرانه! زړه دې مه خوره، شپه ترورخې بڼه ده، انسانان ويده دي، تاوان نه رسوي.
جو جو غلى شو، چوپه چوپتيا وه، پر پانو د مورگانو د تېرېدو غبراته، ليرې يوه چرچرک نارې
وهلې...

شېبه ووته، جو جو وويل:

اوس يې وخت دى، تره دې بايد راغلى واى.

تو اب په خبره كې ورو لوېد:

راخي!

دا ده يې؟

هو، پرون ما بنام مې خط وركړ، د برېتور سړي خپره مې نوره هم له و پرې ورته ډكه كړه، لاره ترې
وركه شوه، كوټې ته ننوت، شېبه وروسته يې بسخې چيغې كړې، تره مې بيا ضعف كړى و. خو سهار
ته په خپلو پښو تر موټره ورغى، د كلا دروازه ما ورته خلاصه كړه، رنگ يې ژپړ و، مازيگر پلى
كور ته راغى، نيکه ته يې وويل چې موټر عوارض پيدا كړي و، خرڅ يې كړ، په پيسو به يې بل موټر
واخلي.

جو جو وويل:

نيکه يې قانع كړ؟

تره مې د موټرو په كاروبار بڼه پوهېږي، دا رنگه سوداوي يې پخوا هم كړې وې.
كړپ شو، تو اب ځان ټيټ كړ، پانې يې ورو له سترگو ليرې كړې، تره يې د ژرندې مخې ته ولاړ و،
يوې بلې خواته يې په و پرې كتل. وروسته يې د ژرندې پر ناوه يوه غوټه كېښوده.
جو جو ځانگې وبنورولې، د تو اب تره يو دم چيغه كړه! زنگنونه يې پر ځمكه ولگېدل، په زوره يې
وويل:

د خداى له پاره! واړه ماشومان لرم!

جو جو يوه ځانگه ماته كړه، له كړپ سره، سړى پر ځمكه پرېوت، خپله پزه يې پر غولي وموښله!

توبه مې ده، بد مې كړي، د خداى روى ومنئ، بيا به داسې نه كوم.

سړي يوه شېبه توبې وايستې، بيا ورو ولاړ شو، تو اب ترهغو پسې كتل چې په تورو ونو كې
ننوت.

جو جو وويل:

دا خود پر بي غبرته و...

تواب په خبره كې ورو لوېد:

له رسوايي ډارېده.

جو جو وويل:

راځه!

دواړه د ژرندې ناوې ته ودرېدل، تواب غوټه خلاصه كړه، د زرگونو پنځه ترلې بندله وو.

جو جو وويل:

دا پيسې بايد كوندې ته ورسوي.

تواب په پوښتونكي نظر ورته وكتل.

جو جو وويل:

زړه دې غټ ونيسه، زه درسره يم.

تواب نيم ساعت وروسته د كوندې د كور دروازې ته ولاړ و. هلک د دروازې په ليڅك كې ترلې

غوټه كېښوده، شاوخوا يې وكتل، يوه تيرې يې له خاورو راپورته كړه، دروازې ته يې ونيوله او

دروازه يې پرې وټكوله.

منډه يې واخيسته او دروازې ته مخامخ په گڼو نيا لگيو كې كېناست، سپوږمۍ تېزه وه، ان د

دروازې پر سر د غومبسو غټه ځاله هم ښكارېدل.

وخت ووت، دروازه خلاصه نه شوه.

جو جو د تواب پر وړانه چونډې ولگوله.

تواب ورو ولاړ شو، بيابې دروازه وټكوله، په منډه يې ځان تر نيا لگيو را ورساوه.

د كوندې وار خطا غږ يې واوېد:

څوك يې؟

وخت ووت، دروازه هماغسې ترلې پاتې شوه.

جو جو وويل:

يو ځل بيا!

تواب غلې ولاړ شو، داخل يې دروازه يې په شدت وټكوله.

كوندې وويل:

څوك يې؟

جُوجُو ناول

دروازه خلاصه شوه، وار خطا بنځه په وره کې ودرېده، په لاس کې يې د تناره سيخ نيولی و. بنځې يوې بلې خوا وکتل، يوه شېبه ودرېده، بيا يې غوتې ته پام شو، وروايې خيسته او کور ته ننوته. جُوجُو وويل:

— رايه!

تواب په حيراني ورته کتل...

جُوجُو وويل:

— زړه دې، که غواړې چې د کونډې له حاله خبر شي، نو په ما پسې رايه.

تواب حرکت ونه کړ.

جُوجُو وويل:

— مه وپرېره. نه دې ويني.

تواب وويل:

— خو دروازه ترلې ده، د ځنځير شرنګ دې وانه ورېد؟

جُوجُو په خبره کې ورو لوېد:

— اه گرانه! نوي خو مو نه دي سره پېژندلي.

تواب دروازه ته ودرېد.

جُوجُو ورک شو، شېبه وروسته د دروازه ځنځير ورو له درې سره ولګېد، تواب اوږه ورکړه، دروازه نيمکېنه شوه. هلک په احتياط انګرې ته ورننوت، شاوخوا يې وکتل، سپېره غولې و، ان يو شين ډکۍ هم نه بنکارېده، يوازې له څا سره يو کور نيا لګی ولاړ و. تواب چوترې ته وخوت، يودم خراغ ولګېد، تواب پرېوت، د جُوجُو ورو غږ يې واورېد:

— دې خواته!

هلک ورو وښويد، له کړکۍ سره غلی کېناست. کوتي ته يې وکتل، کونډه حيرانه ناسته وه، خلاصې غوتې ته يې وچې سترګې نيولې وې. وروسته يې يودم يو بندل ورو واخيست، خراغ ته يې ورنږدې کړ، په ځير ځير يې ورته وکتل.

بيا يې يو ناخاپه وخنډل، خدا يې زور ونيو، دهغې تر څنګ پروت ماشوم کېناست، په حيراني يې خپلې مور ته وکتل، په وېره يې وويل:

— ادې! ډوډۍ دې موندلې ده؟

بنځې مخ ورو راواوه، يودم يې غېږه ترې تاوه کړه، بېرته يې له خپل ټټره بېل کړ، پيسې يې ورو واخيستې، په خوند يې وويل:

دومره پیسې مې په ژوند نه وې لېدلې.
ماشوم غلی و.

بنځې وویل:

اوس به دې نو خورکۍ د کابل په ډاکټرانو وگرځوم، خدای به یې جکه جوړه کړي.
ماشوم ورو وویل:

دوډۍ به ډېره وي؟

هو زړه! سهار به یوه گونۍ اوږه راوغواړم، له دې ایسته به خپل تنور بلوو.

نجلی و سونگېده. بنځې د هغې خوارولي و بنورول، په خوند یې وویل:

بنايستي لورې، سترگې رنې که!

نجلی هماغسې پرته وه.

بنځې وویل:

وگوره، پیسو ته وگوره! ټول زرگون دي.

نجلی مړ اوې د مور په لاس کې نیولي بندل ته وکتل، په زحمت یې وویل:

چا راوړې؟

بنځه غلې شوه، شېبه وروسته یې ورو وویل:

نه پوهېږم!

چوپه چوپتیا شوه، مور، لور او زوی پیسو ته کتل...

د بنځې شونډې و خوځېدې:

ملايکو!

ټول غلي وو، یوه هم کومه خبره ونه کړه، پر خر دېوال د ماشوم د بېرو وپنستو سیوری لږزېده.

جُوجُو د تواب پزه کش کړه، تواب ولاړ شو، ورو له انگره ووت. مخکې لاړ. تر هډ پرې تېر شو.

جُوجُو وویل:

نېک کار خوند نه لري؟

تواب څرېدلی سر روان و.

جُوجُو وویل:

سمه ده، څه مه وایه.

وخت ووت، تواب د کلا تر مخ د مېلمنو د کوټې بام ته وخت، پر سپېره ډاگ ستوني ستغ اوږد

وغځېد. پورته یې وکتل، د سپوږمۍ رڼا تېزه وه، ستوري تېرېدې.

جُوجُو ناول

جُوجُو وويل:

— کور ته نه ځي؟

تو اب سوړ اسويلى وايست:

— نه، د تره له سوبه (علته) مې زړه نه کېږي.

غلى شو.

جُوجُو وويل:

— بيا ژاړې!

— نه

— ما دې په سترگو کې سپورمى ولېده، صافه نه وه، يوې بلې خوا ته ږنگېدلې، اوبسکې وې.

تو اب توخي واخيست، يوه شېبه يې وتوخل، ويې ويل:

— کونډه او د هغې ماشومان مې سترگو ته ولاړ دي.

جُوجُو په خبره کې ورو لوېد:

— اه گرانه! دا خو يوازې يوه وه، که په نورو کيسو پوه شې، زړه به دې وچوي.

جُوجُو غلى شو، يودم يې وويل:

— اورې؟

— څه؟

— د بېلچې غږ

— هو، خو ډېر ليرې دى.

جُوجُو وخنډل:

— دومره هم نه، له وېرې ورو کار کوي.

تو اب وويل:

— نو دا وخت؟

جُوجُو په خبره کې ورو لوېد:

— رايه! ځينې خبرې بايد درته مالومې شي.

دواړه له بامه بنسکته شول، ولاړ غنم يې په مخه ورکړل، تېرو لوخو ته ودرېدل. تر لوخو ورو هاخوا يو

چا د کارېزاوبه اړولې.

تو اب په بېرته وويل:

— دا خو تاجو دى، ده پرون اوبه ولگولې. نوبت يې تېر شو.

د جُوجُو غزبې واورېد:

د اوبو په غلا پسې راوتلی.

اه، نه بې شم منلی، د تاجو له غلا نه بد راځي، حرامه بې گنې.

اوس خو بې وینې.

تواب غلی شو.

جُوجُو وویل:

راځه!

دواړه بېرته شاته وگرځېدل، له گڼو چنارانو ووتل، د زنگولي غزراغی، د پچو بوی له خاورو سره گډو.

تواب ته غوسه ورغله:

د خدای له پاره، کوچي شنو تاکنونو ته رمه ورپرې اېښې.

دواړه د پخڅې تر څنگ تېر شول، یو څوک پر سرداو ناست و، پردېوال له راغلیو خانگويي

زردالو شکول، پورته سپینه سپورمې ولاړه وه.

تواب څرېدلی سرد کلا خواته روان شو.

جُوجُو وویل:

ځینې نورې خبرې هم شته.

ځواب بې وانه ورېد.

* * *

تواب پر خامه هندوانه وخت، سپین بنویه بوجان (زړي) ترې را ووتل، خټکي ته بې د تېره بوت

څوکه سیخه کړه، خټکی له جوړنگ بېل شو، ورغړېد او په لښتي کې ولوېد. بکس بې کېښود،

یو دم بې د پالېزه پر جوړنگانو خپرې کړې. لاندې بوتې له بېخه راوتل.

تواب سترې شو، بکس بې شاته واچاوه، لېرې یو چا رشفه رېبله ورغی، په لوړ غزبې وویل:

پالېزمې دې له بېخه را وایست.

په رشفه کې د لوړد تېرېدو غږ ودرېد، سړي ملا سیخه کړه، حیرانې سترگې بې له چخړو ډکې وې.

په سره سپینه بې وویل:

په سد بې؟

د تواب شونډې و خوځېدې!
 _تاجو! که يې نه منې، نو ورشه ويې گوره!
 د سړي تندى تريو شو:
 _غټان په خپل نوم مه بوله!
 هلک غبرگ لاسونه د سړي سترگو ته ونيول:
 _ها! نوکانو ته مې وگوره، له خټو ډک دي.
 سړي لور کېښود، پوله يې په مخه ورکړه، تواب هم گړندي گامونه پسې واخيستل. سړى د پټي په
 کونج کې را ايستل شويو جوړنگانو ته ودرېد.
 يوه شېبه غلى و، بيا يې يودم ځمکې ته لاس کړ، يوه وړه شکېدلې هندوانه په گوتو ورغله، تواب
 سر تپتې کړ، هندوانه پر پوله ولگېده، چاک شوه او راوتلو او بوي يې خاوره ورسره ورغړوله.
 سړي تېرې ته لاس کړ، تواب چيغه کړه!
 _ته غل يې، تېره شپه دې د کارېزه اوبه اړولې.
 د سړي له لاسه تېره ولوېده.

تواب وويل:

_تا د گل رحيم اکا يتيمانو ته هم ونه کتل، يوازي دوه پټي لري، خو ته د کارېزه سلامت شواروز
 خورې، بيا دې هم اوبه ترې غلا کړې!
 سړي حيرانې سترگې ورته نيولې وې.

تواب وويل:

_په جومات کې يې وايم

سړي يودم وځنډل:

_ټول پالېز تر تا جار، ټوکې مې کولې، نه يم په غوسه

بيا يې خپل جيب ته لاس کړ، شلگون يې راوايست:

_هه! په مکتب کې به څه پرې واخلي.

تواب روان شو، مخکې لار، شاته يې وکتل، سړي شلگون ورته وښوراوه.

د تواب بکس دروند شو، جُوجُو وويل:

_ښه دې ونه کړل.

د تواب شونډې و خوځېدې:

_اوس کوچيانو ته ورځم.

جُوجُو وويل:

— اه گرانه! بدو ته په بدو خواب مه وايه.

تواب خړېدلی سر روان و.

جُوجُو وويل:

— مکتب به څنگه کوي؟

— اول سات خالي دی.

تواب تر فصلونو ووت، د نېسته يې په مخه ورکړه، د غونډۍ په لمنه کې د کوچيانو تورې کېږدې.

ولاړې وې.

جُوجُو وويل:

— د تېرې شپې کوچی به په کومه يوه کې پسې غواړې؟

غټ کوچيانې سپي غپ وهل، منډه يې را واخيسته، بکس سپک شو، سپي ځای پر ځای ودرېد.

وربوز يې پر خاورو کېښود، لکۍ يې له ځمکې مړه دوږه پورته کړه، بېرته کېږدې، ته وروگرځېد.

بکس دروند شو:

— دلته يې نه شې موندلې.

تواب وويل:

— ولې؟

— سپي را ياده کړه چې بېگاني رڼه تر غونډيو ورهاخوا پسې وغواړي.

د تواب تندې تريو شو:

— سپي دروغ وايي!

جُوجُو وخنډل:

— اه گرانه! د سپي سپکاوی مه کوه، که خبر شي نو د ځان توهين يې گڼي.

تواب پر يوه هواره تېره کېناست. مخامخ يې وکتل، دوو ځوانو کوچيو پچې جارو کولې، خرو لنډ

لنډ گامونه اخيستل، پښې يې تړلې وې.

د جُوجُو غږ يې واورېد:

— د کوچيانو ژوند سخت دی.

تواب وويل:

— خوماته خوند را کوي.

جُوجُو وخنډل:

— په دې خبرو پسې مه گرځه !

تواب غلی و.

جُوجُو وویل:

— راعه !

— چېرته؟

— دا خوند باید له نږدې ووینو.

هلک ورو روان شو، له یوې کپږدۍ یوه بوډۍ راووته.

تواب په شونډو کې وویل:

— د کورتو اخیستلو بانه بنه نه ده؟

د جُوجُو غږ یې واورېد:

— ترڅو به په دروغو ژوند کوی؟

بوډۍ خپله چوڼداره لمن د سپي سترگو ته ونيوله. په زهير، خوډ غږ یې وویل:

— څه غواړي؟

تواب ورمخته شو:

— د یوه کوچي پوښتنه مې کوله، بېګا یې د انگورو په تاګونو کې یوه پاڼه هم نه ده پرېښې.

بوډۍ وویل:

— موږ مه نه لرو، مازې څو مېرې راپاتې دي، مردار نه پرې خورو.

تواب په خبره کې ورو لوېد:

— تږی یم.

سپي و غږېد، یو دم غلی پرېوت.

بوډۍ وویل:

— کپږدۍ ته ورننوځه، سپي خوروی (خورونکی) دی.

تواب وروکتل، سپي پر خړو خاورو خپل وړبوز اېښی و.

تواب کپږدۍ ته ننوت. پر زاړه او شکېدلي لیمخي کېناست، شاوخوا یې وکتل، څنگ ته خیرني

بستري پرته وې، پورته مات شکېدلي غلبېلونه راڅپدل.

یو دم یې غوږ سوړ شو، ورمېرې کې کور کې، بوډۍ له اوبو ډک جام ورته نیولی و.

تواب لاسونه وروغځول، شونډې یې د جام پر ژي کېښودې، اوږه یې درنه شوه، جُوجُو وویل:

— دوې ورځې دلته وم، په همدې جام کې سپي خوله وهله.

جُوجُو ناول

توابع یو دم وتوخل، له خولې یې نریورنو او بوداره وکړه.

بودی وویل:

—بسم الله

توابع جام پر غولي کېښود.

زگپروی شو، توابع شاوخوا وکتل، پرستني وښورېدې. بودی ورغله، غبرگې پرستني یې چوله

کړې، بیر، سره نښتي ژېر وښسته ښکاره شول.

بودی وویل:

—جار!

د توابع غور و تخنید:

—لمسی یې ده، غونډل چيچلې.

توابع د پرستنو خواته وروښويېد.

بودی دنجلۍ مخ لوخ کړ، دهغې پر لمر سوځولي تور تندي یې لاس کېښود، سوړ اسوبلی یې

وايست:

—لکه له تناره چې دې را ايستلې وي.

توابع وویل:

—ډاکټر ته مونه ده وروستي؟

بودی خپلې لمسی ته وچې سترگې نیولې وې.

توابع وویل:

—غونډل خطرناکه دی.

بودی یو دم وروکتل:

—ته له کومه پوه شوي؟

د توابع ژبه بنده شوه:

—ما، ما

بودی وویل:

—ته بې څه نه یې، په غیبو پوهېږې، سپی هم څه نه درته وايي.

توابع غلی و.

بودی د خواست په ژبه وویل:

—ها زويه، خدای دې په ځواني برکت که، ماته خو بزرگ ښکاري. په دې لمسی خو مې یو دم وکه!

تو اب په حيرانی ورته كتل.

بودی تور واره د پگ ته لاس وروغځاوه، د پگ يې د تو اب تر مخې كېښود:

—ها، د يوې غړكې نوين (تازه) كوچ دي، په شكرانه كې يې در سره يوسه.

تو اب ولاړ شو، بودی تر لمن ونيو، تو اب بېرته كېناست، شونډې يې و خوځېدې، د نجلۍ مخ ته

يې خوله ورنږدې كړه، له چوف سره د هغې په بېرو وېښتو كې نښتې پالاله و خوځېده.

تو اب په بېره له كېږدۍ ووت، منډه يې واخيسته. لېرې ودرېد، د پښو څرپكې يې واورېدې،

ورمېږ يې كوږ كړ، سپي لکۍ خوځوله.

تو اب كېناست. غوږ يې و تخنېد. جو جو وويل:

—ښه نو، ته بزرگ يې؟

تو اب ته غوسه ورغله:

—ملنډې مه وهه!

جو جو وخنډل:

—كوټ، كوټ، كوټ... د تندي گونځې دي بيا ډېرې شوې، سپي بې حوصلې دی، يوازې اشاره

غواري، يوه گوله به دې كړي.

تو اب غلی و.

جو جو وويل:

—يوه پوښتنه؟

تو اب وروكتل:

—څه؟

غونډل انسان وژني؟

—هو، تېر كال يې زموږ د دهقان كوچنی زوی و خوړ (وچيچه)، خو ورځې وروسته يې ډاکتر ته

يووړ، خو په لاره كې مړ شو.

تو اب غلی شو، يو دم يې وويل:

—اوس نومه وايه چې غونډل بې ازاره دی.

جو جو وويل:

—بيا دې هم په قضاوت كې بېره وکړه. غونډل مې ظالم وگانه، خو هغه را ياده كړه چې كلونه كلونه

همدلته اوسېدو، بس! كوچيان راغلل، غټې تيرې يې ليرې كړې او كېږدۍ يې ودروله. موږ د

جو جو ناول

مور کانو يوه پخواني غار ته پناه وروړه، خو هلته يې هم په کراره نه پرېښودو، نجلی ډکه بدنی په غار کې تشه کړه، يو شوخ زوی مې پر لمن وروخت او د نجلی غارې ته يې خوله وروړه. تواب غلی و.

جو جو وويل:

—ته خوشاله يې چې دا کوچی مړه شي؟

توab په حیرانی وروکتل.

جو جو وويل:

—ورشه، بوډی پوه که چې د نجلی غم و خوري.

توab ورو ولاړ شو، شېبه وروسته د کېږدی تر مخ ودرېد. بوډی د کوچو له دېگ سره راووته.

توab ورو وويل:

—نجلی باید ډاکټر ته ورسوی!

بوډی و خندل:

—جار، د ډانگټر کار يې نه دی، ستا دم به يې ټک پتری کړي.

يو دم يې هلک تر لاس ونيو او دواړه کېږدی ته ننوتل.

بوډی د نجلی له مخې پرستن ليرې کړه، په خوند يې وويل:

—ها ورته وگوره! کراره پرته ده.

توab وروکتل، د نجلی دخولې لنده غاړه تکه شنه وه.

بوډی وويل:

—پياز مې په اور کې ايښی، بس! چې خوړين شو، پر غاړه به يې وروترم، ټول زار (زهر) او ناوونه

(چرک) به يې را وباسي.

ډډ کوچيانی غږ واورېدل شو:

—دا څوک دی؟

توab په بېرته وروکتل. له عمره پوخ چاغ، گردی سپری ولاړ و.

بوډی و خندل:

—تزی و، خو په بزړگي کې يې شک نشته، يوه چوف يې سنځله کراره پرې ايسته.

کوچي لوی ډانگ د کېږدی ټاټ (ټوټې) ته ودراره، خیرن بالبنست ته يې ولي ولگول، په ډډ

کوچيانی غږ يې وويل:

—اډې! جونگی مې خرڅ کړ!

بوڊى يودم کپناسته، تواب ور وکتل، د بنځې رنگ الوتى و.
کوچي وويل:

—خوامه بدوه، په کور کې يوه لپه اوږه هم نشته.

د بوڊى د تندي گونځې لا پسې ژورې شوې؟

—همدا يو جونگى راپاتې و.

کوچي ته غوسه ورغله!

—بلا ورپسې! زېنکي (هلکان) خوله لوړې نه شو مړه کولای!

مېرې رېمباره کړه، تواب ور وکتل، دوه واړه هلکان په خو ډنگرو مېرېو پسې روان وو. يوه يې

پرتوگ نه درلود، اوږده لمنه يې باد وهله.

د کوچي غږ يې واورېد:

—مړى خورې؟

تواب ور مېرې کور کړ، کوچي ده ته کتل.

تواب په بېره وويل:

نه.

تر کېږدى ووت، ودرېد، کوچي ته يې مخ ور واراوه، په وېره يې وويل:

—دانجلۍ ډاکټر ته بوزه، مړى.

کوچي چيغه کړه!

—گل اندامې! دا چای زارزکوم دې پسې څه که!

بنځينه غږ يې واورېد:

—څوځ خوله (اور) نه اخلي، لاندې دي.

تواب بڼى خواته وکتل، په خر، پنډ لوگي کې يوه بنځه پټه وه، بنځې يودم وټوخل، ولاړه شوه،

سترگې يې تکې سرې وې. بېرته کپناسته، څوځو ته يې ورپوه کړل، غوټه لوگي يې خواته کور

شو.

تواب په څرېدلي سرگامونه واخيستل، جوجو يې پراوړه کپناست، ورو يې وويل:

—هلکانو ته وگوره!

تواب سرپورته کړ، بې پرتوگه هلک په خاورو کې ناست و، پر خوله او پزه يې مچان بونگېدل،

بل د کوټي خلاصو پښو ته پړى وراچاوه.

جوجو وويل:

— اوس پوه شوې چې کوچيان سخت ژوند لري؟

تواب يې په خبره کې ورو لوېد:

— زه څه خبر وم، په کتابونو کې يې ډېر صفت راغلي، ان لوی لوی شاعران او ليکوالان يې لا په

صفت نه مړېږي.

جُوجُو وخنډل:

— اګرانه! په دې خبرو پسې مه ګرځه. زه دوي، درې ورځې له کوچيانو سره وم، ډېر څه مې ليکلي،

خو لمر دی، برقي توري سم نه ښکاري.

تواب غلی روان و.

جُوجُو وويل:

— شاعران او ليکوال دې یاد کړل، ما هم د دوی ځينې ليکنې ولوستې، خو زه ډاډه يم چې کوچيانو

ته يې پر پاڅه سرک د روان موټر له ښيښو ور کتلي دي، دوی له ليرې د هغې پيغلې کوچۍ تصوير

را اخیستی چې په اوبانو پسې روانه ده، خو هېڅکله يې د هغې له وچو شونډو راوتلی سترې (اه)

نه دی اورېدلی، د هغې په چاودو پوندو کې يې تللیو اغزيو ته پام نه دی وراوښتی، د هغې د تندې

مړو خولو ته يې نه دي کتلي، د هغې په تنکي عمر کې يې د سترگو شاوخوا ګونځې نه دي ليدلي.

جُوجُو غلی شو. تواب هماغسې څرېدلی سر روان و.

جُوجُو وويل:

— شرط ترم! که په همدې شاعر او ليکوال يوه ورځ د کوچي پرستن هواره کړې، تر سهاره به يې

سپرېمې ټينګې نيولې وي. که دې ډوډۍ ورته کېښوده، په کاسه کې به وېښتان پسې غواړي، دوی

د کوچيانو د ژوند په صفت نه مړېږي، خو که ورته ووايي چې يوه اونۍ ژوند ورسره وکړه، نو د

پچو د بوی او دوړو له لاسه به يې د تشناب کاغذ سپرېمو ته نيولی وي. يوه شېبه يې د موټر له

ښيښو يوه کوچۍ پيغله ولېده، سل مخه يې په صفت ډک کړل.

جُوجُو غلی شو، د تواب پر اوږه يې چونډۍ ورو لگوله:

— پوښتنه يې وکړه چې ليکوال او شاعران بايد څه وکړي؟

تواب وويل:

— څه وکړي؟

— ښه پوښتنه ده. په اوبو پسې روانه کوچۍ او په غره کې د شپېلۍ غږ، ټول ژوند نه دی، هر څه ته

بايد د واقعيت په سترګه وګوري، د هغې کوچۍ سرې سترګې دې وليکي چې په لنډو څوڅو اور

بلوي او سږي يې له لوګي ډک دي. هغه نجلۍ دې انځور کړي چې غونډل چيچلې، خو ډاکټر نه

جو جو ناول

لري. هغه بي پر توگه ماشوم دي ياد کړي چې پر خوله او پزه يې مچان بنگېږي او له مکتبه محروم دی. د هغو کوچيانو ستونزې دي وڅېړي چې ټوله مالداري يې ناروغيو ورتباه کړه. توابعلي و.

جو جو وويل:

— راته ووايه چې گټه به يې څه وي؟

هلک همدا پوښتنه تکرار کړه.

جو جو وويل:

— واقعي ليکنې به د کوچيانو ستونزو ته د نورو پام ورواړوي، د دوی له ريښتيني ژونده به خبر شي، کېدای شي چې سيار مکتب او شفاخانه ورته جوړه کړي، د مالداري غم يې وخوري. که نور نه وي، د هوايي خبرو پر ځای خو به يې واقعيت ويلي وي.

د توابعلي شونډې و خوځېدې:

— مکتب را ورسېد.

اوږه يې سپکه شوه.

* * *

ملک وويل:

— يوازي تفدانی پاتې دي.

يو ځوان په منډه جومات ته ننوت، بېرته راغی، دوي تفدانی يې پر هوار گېلم کېښودې.

ملک وويل:

— ښه ځای دی، هوا چلېږي.

خپلې يې وايستې، پر رنگارنگ هوارو ټغرونو مخکې لاړ، د زاړه توت تنې ته اېښي بالښت ته

يې ډډه ووهله، ويې ويل:

— د چايو غم مو خوړلی دی؟

يوه کليوال په بېره ځواب ورکړ:

— کورونو ته مو احوال ورکړی، چای او ډوډی په خپل وخت راځي.

ملک غټه چونډی نصوار تر ژبې لاندې کړ، ورو يې وويل:

— ناوخته شول.

کلیوال غلي وو.

ملک وویل:

توابه زويه! د جومات بام ته ورو خپڙه!

تواب پر خټينو زينو و خوت. شمال لور ته يې وکتل، د بنسته له شنو سپاندو ډکه وه، ورمېر يې کورډ

کړ، لمړ يې سترگو ته سيخ شو، بنی لاس يې پر وروځو کېښود، په لور غږ يې وويل:

د زړې کلا له خوا خلک را روان دي!

يوه کلیوال خوله پورته ونيوله:

خو کسان دي؟

نه پوهېږم، له دې ځايه سم نه ښکاري، د گلدین کاکا تر سنځلو راتېر شول.

هماغه سړي ور غږ کړل:

خوک دي؟

ملک وخنډل:

ياره مير احمده، اجبه ساده خبره دې وکړه، ليرې دي، هلک يې شمېرلی نه شي، نو څنگه به يې

وپیژني!

نورو کلیوالو وخنډل.

تواب د بام پر ژۍ کېناست. د توتکیو غچا شوه، مخ يې واپراوه، د جومات پر سپيکر دوې توتکی

ناستې وې. لاندې يې وکتل، د زاړه توت خانگې پر ناستو کسانو ورغلي وې، د شنو پاڼو له چولو،

خیرني خولی او سپين پتکي ښکارېدل.

غرهاری شو، دوې ټيټې نړۍ هلیکو پترې راغلي، تکې تورې وې، د بنسته يې په مخه ورکړه، له

خپلو سيورو سره يو ځای تلې.

تواب ودرېد، چيغه يې کړه!

نور هم راغلل!

له لاندې يوه کلیوال په لور غږ وويل:

مو تر دي؟

هو.

خو دانې؟

نه پوهېږم، په دورو کې نه ښکاري.

جو جو ناول

تو اب مخکي لار، په خبريې د بنسټي ته وکتل، د مخکيني موټر بنسټه بر بنسټ له، نور په دوړو کي پتول.

تو اب د بام پر دود کش مټ ولگاوه، يو دم شاته لار، له دود کشه سرې غومبسي راووتې. تو اب په منډه له بامه کښه شو.

ملک وويل:

چانه ودرته ويلي!

د تو اب شونډي و خوځېدې:

بمبړي (غومبسي) وي.

کليوالو وخنډل.

تو اب ويالي ته وروگرځېد، يوه لپه رنې اوبه يې مخ ته وړ واچولې، اوږه يې درنه شوه.

جو جو وويل:

خه خبره ده؟

تو اب په بيړه شاوخوا وکتل، كليوال ليري و:

مرکه ده.

هغه د چرگو پر سرد مري کيسه؟

هو.

د موټر هارن واورېدل شو، تو اب په پښو ودرېد، له تنگي کوڅې درې موټره راووتل. دروازي خلاصې شوې، ټولو سپيني او ژېړي لونگي ترلې وې، ملک او كليوال مخکي ورغلل، غېړي يې ورکړې، پر ليکه هوارو توشکو کېناستل.

جو جو وويل:

په دې خلکو کې مې ايله د خير کار وليد، پخلاينه ښه ده.

تو اب غلي و.

جو جو وويل:

نږدې نه ورځو؟

تو اب له توت سره ودرېد.

يوه كليوال وويل:

وه هلکانو، هلي شاباس، دا ځای ستاسو له پاره نه دی، ورشع، چای راوړئ.

تو اب او څو نور هلکان ليري شول.

جو جو ناول

جو جو وويل:

— غم مه كوه! زه يې احوال درته راوړم.
د تواب اوږه سپكه شوه.

* * *

تواب كوټې ته ورغی، جو جو په تاخچه كې څرېدلی سر ناست و.

تواب وويل:

— څه وخت راغلي؟

ځواب يې وانه وړېد.

تواب، كمپله پر پښو وركش كړه، اوږد پرېووت.

جو جو وويل:

— دې ته نو انصاف نه شو ويلاي.

تواب كېناست.

جو جو وويل:

— اجب منطق، قتل وروړو كړ، په بدې كې يې خور لاره.

تواب ورو وويل:

— په دې خبرو پسې مه گرځه!

جو جو وخنډل:

نو تاسو په كومو خبرو پسې گرځئ! څه ته ارزښت وركوئ؟

يو دم يې بستري ته ورتوپ كړل، دېوال سپينې رڼا ونيو.

جو جو وويل:

— دلته مې ځينې ياد د اښتونه ليكلې دي.

۱۵۴۴ كال، د تور ستوري دولسمه

غلي شو، تواب ته يې وكتل، ويې ويل:

— ستاسو په حساب د ۱۳۹۲ كال د ثور دوهمه راځي. غوږ شه، د همدې ورځې يو ياد د اښت درته

لولم.

تياره وه، پر پاخه سړك مې څو مورېكان وليدل، ورغلم، له موټرو د غنمو لوږدلي دانې يې ټولولې.

يوه مورېك ته مې وويل چې موټر به مو ووهي، را ياده يې كړه چې بېغمه اوسه، امنيت خراب دی،

جو جو ناول

له مانبامه وروسته مو تر نه شي را وتلی. کړپا مې واورېده، ورغلم، د پاخه سرک پر غاړه خو خړ
دو کانونه ولاړول. غوږ مې ونيو، کړپا د پایې له سره راتله، خیر شوم، انسان و، د برق له پایې یې
یو څه خلاصول.

د یوه دوکان تر مخ په خاورو کې پراته سپي ته مې چونډی ورو لگوله، سپي ټوپ کړل، لیرې
و درېد، په وار خطايې یې وویل:
_ فکر مې وکړ چې انسان دی.

بهرته خپل ځای ته راغی، وربوز یې پر خاورو ولگاوه، سترگې یې پټې کړې.
ومې ویل:

_ دا سپی څه کوي؟

سپي خوله خلاصه کړه، اوږد اړمې یې وایست، په خوبولي غږ یې وویل؛
له خوبه مې مه باسه!
مجبور مې کړ.

سپي په پټو سترگو وویل:

_ څه موده مخکې دلته یوه موسسه راغله، شمسیانې یې ولگولې. ښه و، مصرف یې نه غوښت، د
لمر په واسطه یې بېټری چارجېدلې، د شپې به سلگونو گروپونو سپینه رڼا کوله، ټول بازار یې
روښانه کړی و. خو له خو وړځو راهیسې د همدې بازار د پوستې عسکر پرې اموخته دي، هره شپه
درې، څلور شمسیانې او د هغوی بېټری خلاصوي، پلوري یې، ما په خپله ولیدل، کومندان یې
پیسې شمېرلې.

جو جو غلی شو، رڼا ته یې لاس ورووړ، ویې ویل:

_ بله پانه مې راواړوله.

د تور ستوري دیار لسمه:

سهار وختې مې په سفینه کې لیکلی تحقیق سماوه چې یو لوی درب شو، په بیره د باندي ورغلم.
تیاره وه، هېڅ هم نه ښکارېدل، د مرغانو د وزرونو شنهاری مې واوړېد، پورته وختم، خو وار خطا
هیلی. مې ولېدې. یوې ته مې د درب یادونه وکړه، له وېرې یې زبون وهل شوی و، خو بلې راته
ووویل چې د پاخه سرک خواته ورشه.

هماغسې مې وکړل، دوږه لانه وه ناسته، نږدې ورغلم، د اوبو پر سر تړل شوی شل متره اوږد،
پوخ پل ماته ملا پروت و.

جُوجُو ناول

ليري په ونو کې پانې و خو خېدې، هماغې خواته مې مخه کړه، دوو کسانو منډې وهلې، اوږدې زېږې يې درلودې، يوه يې د موټر بېټري. په لاس کې نيولې وه، بل په روان حال کې نرۍ سيم ټولاوه. دوی تر نږدې باغه په منډه ول، خو کله چې تر پخڅې واوښتل، تگ يې عادي شو، يو بل ته يې د پله د نږدو مبارکي ويله.

جُوجُو غلی شو. ورو يې وويل:

دې ته وايي وطن دوستي.

تو اب رها ته کتل.

جُوجُو وويل:

د تور ستوري خوار لسمه:

دا خلک تل په غوسه وي، هواري ټنډې مې نه دي ليدلې، په سمه خبره کې يې کاوړ گډه دی. دوی خدا نه پېژني. که يې خندلي هم وې نو د نورو د سپکاوي له پاره يې خندلي دي. يو ماښام يوه جومات ته ور وگرځېدم، لويان او ماشومان ناست ول، د يوه ماشوم باد پرې شو، ټولو و خندل، ډېر هومره چې سترگو يې اوبسکې وکړې، ماشوم ژړل، خود خدا غږ د هغه تر ژړا ډېر لوړ و. د يوه سپرې له ډېرې خدا سا بنده شوه. له لمانځه وروسته هماغه سپرې تر ټولو مخکې له جوماته ووت. پسې ورغلم، د ساراگشت له پاره يوې کنډوالي ته ورغی، هوا يې دومره خرابه کړه چې په کنده کې د ناست ملخ زړه وچا وديد، خوده ونه خندل، برعکس، قواره يې جدي ښکارېده. بله ورځ يوه ښځه له خړې ولوېده، پرېنگه ونه ناستو کسانو له ډېرې خدا خپلو تشو ته لاسونه نيولي وو.

په هماغه مازيگر مې په يوه بل کلي کې ډله ځوانان وليدل، نږدې ورغلم، په يوه ليووني پورې يې پلاستيکي خلطه غوټه کړې وه، لکۍ يې ورته ويله، د خدا له لاسه په هماغه خوا مرغۍ نه ورتلې، پراخوره ولاړ خړه هم خندل، خود هغه خدا منطقي وه، خړه د انسانانو په ساده توب پورې خندل.

جُوجُو غلی شو، تو اب ته يې وکتل، ويې ويل:

کوم کار مو سم دی؟

تو اب و چې سترگې ورته نيولي وې.

جُوجُو وويل:

د خپلو ياد دښتونو بله برخه به درته ولولم.

جو جو ناول

يوه ورځ يو څه ليري لارم، د وهل شويو ځنگلونو په اړه مې تحقيق كاوه. سوي او گيډر په مې وغږول، ويل يې چې د اوسېدو ځاي نه دي وړپاتي، غرونه لوڅ شول، انسانانو ټولې ونې خرڅې كړې. د څپرې د يوه سپره نيالگي پر بناخ كېناستم، لاندې د سيند اوبه له لويو ډبرو سره لگېدلې، شنهاري يې خوت. ناڅاپه مې يوه پېغله وليده، سريې لوڅ و، په منډه كې يې تور وپنسته يوې بلې خواته كېدل. يو ځاي ودرېده، شاته يې وكتل، لويې ډبرې ته يې ولي ولگول.

نږدې ورغلم، لوڅو پنبو يې په تېرو ډبرو د وينو څاڅكې پرېښي ول، نجلی تېزه تېزه سا وهله، باد يې تور وپنسته پر سپين مخ راوستل، نجلی پر مخ لاس تېر كړ، خولا يې هم پر شونډو په پرته وينه كې څو تور وپنسته سربس ول. ناڅاپه ډز شو، له تيرې وړه ټوټه بېله شوه. نجلی منډه واخيسته، خو په دوهم ډز ځاي پر ځاي ودرېده، ځنگلونه يې پر وړو تيرو ولگېدل، له وليو څخه يې وينو ډاره وكړه، ړنگه شوه، څپرې ډبرې سرې شوې.

شاوخوا مې وكتل، دوو ځوانانو منډې راوهلې، يوه يې ټوپك درلود. نږدې راغلل، د ټوپك له نلۍ څخه د سوځېدلو باروتو بوی ته.

مړه نجلی يې تر لاسو او پنبو ونيوله، څرو اوبو ته يې ور خوشی كړه. پسې ومې كتل، تريو څه ځايه روانو ځگونو تور وپنسته ورسره وړل، وروسته ډوب شول.

په ځوانانو پسې تر كلي ورغلم. د نجلی مور بډې ورځې كولې، وپنسته يې شكول، كيسه مالومه شوه، د نجلی له خولې راوتلي و چې يو ځوان ورباندې گران دی.

جو جو غلی شو. تواب ته يې وکتل، ويې ويل:

— ورونيو يې ووژله. اه! دا خلک دومره مظلوم دي چې ان د گرانبت حق هم نه لري.

تواب رډې سترگې ورته نيولې وې.

جو جو وويل:

— بله پانه به راو اړوم.

دلته له قسمه پرته خبره نه کېږي، ((په کوران که درواغ درته وايم، خدای مې دې ووهې که مې غلطه خبره كړې وي، په الله قسم كه مې پيسې بېرته درنه كړې...)).

اه! دا خلک څومره پريوبل يې باوره دي.

يو بل ټکی، دلته ژوند څومره بې هدفه دی. بس وخوره، ويده شه، اولاد پيدا كړه او كوڅې ته يې وسپاره، نه يې د ساتلو غم ورسره وي او نه هم د تربیې. تنكي ځوانان يې په کنډوالو کې ناست وي او په غرويو (ورغويو) کې چرس میدوي. بس! سپره وړه، وربنمينه لونگی او د ژمي يو پسه لاندی يې ټول ژوند دی.

جو جو ناول

تر اوسه مې داسې څوک ونه ليد چې بل ته يې خپر ور رسېدلی وي. برعکس، د يو بل پښې وهي، لوی دښمن يې تر ټولو نږدې خپل (تربور) دی. تل په بدو پسې گرځي، ټول فتواوې ورکوي، مړ کړه، وتره، او بو ته يې واچوه، هر يو يې سياستوال دی، له سهاره تر بېگا يوه پاچاهي ښکته کړي او بله جوړه، اه! دوی د خوشالی له پاره هېڅ هم نه کوي، خو غم په پيسو اخلي.

جو جو غلی شو، تواب ته يې وکتل، ويې ويل:

دې خبرې مې وکړې؟
 خرهاری يې واورېدو...
 جو جو پر دېوال لاس تېر کړ، رڼا ورکه شوه.
 ويې ويل:
 څه بېغمه خلک دي.
 ورک شو.

* * *

غرمه وه، تواب د کچالو جويې ته اوبه ور پرېښودې، پر پوله ورته کېناست، پزه يې کش شوه.
 جو جو وويل:
 دهقان مو زور دی، مرستې دې خوشاله کړم.
 د تواب تندي تريو شو:
 هغه ته يې ځواب ورکړ!
 ولي؟
 پرون مې پلار د وړو کڼو بېخايه کاوه، دهقان ته يې احوال ور ولېږه، خو هغه ويل چې ناروغه دی.
 بيا؟
 نيکه ته غوسه ورغله، سړی يې راوغوښت، ورياده يې کړه چې نور يې په پتيو کې ونه ويني.
 جو جو وويل:
 نو د کڼو بېخايه کول خود دهقان کار نه دی.
 د تواب شونډې و خوځېدې:
 له دهقان سره يې په اوله کې ويلي و چې بېگار به وړې.
 واضح يې کړه!

جو جو ناول

دلته پر دهقان نور شرطونه هم اېښودل کېږي. د بادار کور ته د غنمو او پروړې وړل، ژرنده، د بامونو کاگل

تو اب په بېره ولاړ شو، بېل يې ورو واخيست، جوارو ته اوښتې اوبه يې وترلې.
جو جو وويل:

بېگا ډېر بې خوبه وي.

تو اب غلي و.

جو جو وويل:

بېگا ناوخته دهغې نجلۍ کور ته لارم چې په بدو کې يې ورکړه. پوهېږي! ځان وژني.

تو اب په رډو سترگو ورته وکتل.

جو جو وويل:

نجلۍ د تناره په خونه کې يوازې ناسته وه، کاسې، پيالې، دسترخوان، مالگه، مرچ، هرڅه تيت او توشپلي پراته وو.

نجلۍ ته مې وکتل، پر مخ يې توري ليکې ښکارېدلې. نږدې ورغلم، په اوښکو کې يې رانجه گله و.

د مورک ژړا مې واورېده. په دېوال کې جوړ شوې غارت ته ورننوتم، يوه کوچنې مورک ژړل، په روڼ

پلاستيک کې يې د غنمو د پرتو دانو خواته زورونه وروهل، خو مور يې ترلکۍ ټينگ نيولې و.

ماشوم مې په لوږه نه لورېده، پلاستيک ته مې لاس وروغځاوه، خود مورک مور يودم چيغه کړه!

پام!

په حيرانۍ مې ورته وکتل.

د مورک مور وويل:

زهردي.

لاس مې راټول کړ.

د مورک مور وويل:

په دې زهرو مورکان وژني، خاوند مې تېره مياشت همدا د غنمو رنگېدلې دانې وخورې، شېبه

وروسته يې په گېډه درد شو، سپين نس را واوښت.

په خبره کې يې ورو لوبدم.

نو دا زهر دلته څه کوي؟

د مورک مور وويل:

لومړی مې زوی ترلکۍ ونيسه.

هماغسې مې وکړل.

د مورېک مورد باندې ووت، خو ماشوم ژړل، زورونه يې وهل او د غنمو دانې يې غوښتې.

د مورېک مورد وچې ډوډۍ له يوې وړې توتې سره بېرته راغله.

کوچنی غلی شو، ډوډۍ يې وراخيسته، کونج ته کرار پرېوت.

مور يې وويل:

—مازيگر مې د نجلی چيغې واورېدې، د اور د خونې کړکۍ ته ور وختم، نجلی په چوتره کې ناسته

وه، په لنډو سپينو پاڅو پورې يې توره خاوره ښکارېدل.

مور يې راغله، د نجلی سر يې په خپل ټټر پورې ونيو، پر خړو غومبورو يې اوبسکې روانې شوې.

وروسته يې نجلی ولاړه کړه، دواړه کوتي ته ننوتل.

زړه مې بې طاقتنه شو، د اور له خونې د باندې ووتم. په انگر کې مې د نجلی پلار ولید، خپلې وړې

لور ته په غوسه و، ويل يې چې زانه چا خبره کړه؟

وړې نجلی په وار خطايي وويل چې له زانې سره کارېزه ته تللې وه، دواړو منگي ډک کړل، کور ته د

راتگ په حال کې مو د حاجي تور وړه لور وليده، غوا يې اوبو ته وروستله، زانې ته يې وويل چې

په بدو کې يې ورکړې. زانې چيغه کړه، له اورې يې منگي ولوېد او د کور خواته يې منډه

راواخيسته.

د زانې پلار يوه شېبه ولاړ و، بيا يې د ابدان خوښکي ته بدنۍ ونيوله، اودس يې وکړ او له انگره د

باندې ووت.

کوتي ته ورغلم، زانه پر کت ناسته وه، سلگۍ يې وهلې.

مور يې په خواره خوله وويل:

—قسمت به دې همداسې و.

زانې يودم چيغې کړې:

—هغه سړی تر پنځوسو کلونو اوښتی دی، بله ښځه هم لري.

د زوی ژړا مې تر غوږ شوه او له هغه ځايه راووتم.

مورېک غلی شو.

ومي ويل:

—ټوله کيسه راته ووايه.

مورېک چيغه کړه!

—مه!

يودم يې زوی له لکی ورکش کړ.

ورومې کتل، د زوی تېره نوکان يې لا په پلاستيک کې بند و.

د مورک مور خپل زوی ته پاتې ډوډۍ ونيوله، زوی يې پر وچه ډوډۍ خپل تېره غاښونه ټينگ کړل، خو لا يې هم گردې وړې سترگې له غنمو نه اړولې. د مورک مور وويل:

تر ماخو ستنه دلته وم، د لوبو کړپامې واورېده، ورغلم، په سرای کې لاتين بل و، زانې ناولي لوبني پرېمينخل. د جارو تر شا پت شوم، زانې ته مې وکتل، په سرو سترگو کې يې د لاتين رڼا ښکارېدله.

وروسته يې ډک تشت پرېبولي لوبني د اور خونې ته يوړل، پسې ورغلم، زانې د ټکري پيڅکې ته ور لوبدلې غوټه خلاصوله. زړه مې خولې ته راغی، دې د مورکانو د زهر و پلاستيکي خلطه پر غولي کېښوده. کيناسته، د غنمو رنگ شويو دانو ته يې وکتل، يودم يې چيغه کړه.

زانې تر ډېرو ژړل، وروسته سلگيو واخيسته، پورته يې وکتل او لاسونه يې لپه کړل. ما يې غږ نه اورېده، خو د نجلی شونډې خوځېدلې.

د هغې سترگو ته مې وکتل، رانجه يې اوبنکو وهلي و.

بيا يې پلاستيکي خلطه ور واخيسته، ورغوی يې د غنمو له دانو ډک کړ. خولې ته يې ورووړ، ناڅاپه کړپ شو، ژر يې ډک غروي (ورغوی) بېرته په پلاستيکي خلطه کې تش کړ، د باندې ووته. ورغلم، پاکټ مې ترژی ونيو او غار ته مې راکش کړ.

له چوترې نرۍ غږ راغی، مور يې زانې ته په غوسه وه چې په لوږه وید بدل ښه نه دي.

د زوی زگېروي مې واورېد، په خوب کې يې د پزې وړه، سره څوکه يوې بلې خواته کوله، پوه شوم چې د غنمو بوی پرې لگېدلی و.

يودم پيالې وکړنگېدې، ورغلم، زانې په زهر و پسې گرځېده، د پلاستيکي فرش څنډې يې واپولې، پرېمينخلي لوبني يې سره تیت کړل، تاخچه يې وکته، يودم يې کوکه کړه، د مرچو او مالگې ډبلي يې لاندې راوغورځول، کونج ته غلی کېناسته.

بس، همدومره.

جو جو غلی شو، ليرې د بايسکل زنگ وکړنگېد. جو جو د کچالو د بوټي ترپاڼو وروکتل، په نرۍ لاره کې ډنگر سړی ولاړ و.

سړي په لوږ غږ وويل:

نیکه دې په کور کې دی؟

تواب ورغبر کړل:

— هو! خيريت و؟

— د حاجي ستار د لور جنازې ته يې غوښتی.

— کوم ستار؟

سړي پر بايسکل پښه واړوله. په تگ کې يې وويل:

— د رنگ کاربزد کلي.

تواب ودرېد، چيغه يې کړه!

— کومه يوه؟

د سړي غبر د بايسکل د ټيم له ټکا سره گډ شو:

— هغه چې پرون يې په بدو کې ورکړه.

جُوجُو وويل:

— اه!

ورک شو.

* * *

ماسختن تواب د نيکه پر لاسونو اوبه وراچولې چې بدنې کړه شوه.

نيکه چيغه کړه:

— روند يې، درې دې لنده کړه.

تواب غلی و. تره ته يې وکتل، سترگې يې له غوسې ډکې وې. تواب د نورو پر لاسونو هم اوبه وراچولې، تر چوترې ښکته شو، چلمچي يې تش کړ، اوبه يې درنه شوه.

تواب په غوسه وويل:

— بدنې د ناستي ځای نه و.

جُوجُو په خبره کې ور ولوېد:

— بيره لرم، بايد خبرې وکړو.

تواب وويل:

— ټول ناست دي، کوټې ته نه شم تلای.

له چوترې يې د پلار له غوسې ډک غبراغی:

— له ځان سره مه بونگېره! سمه خبره وکه!

تو اب وار خطا شو:

– خه! خه مې نه دې ويلې.

چو ترې ته ور و خوت، غلې کبناست.

نیکه چيغه کره!

– بلا! وه بلا! د لمانخه ناوخته شو.

له دالانه بنخینه وار خطا غږ راغی:

– چای دم دی، یوازې پیالې مینځم.

چوپه چوپتیا شوه، د تناره له خونې د پیالو کرنگا راتله.

نیکه په غوسه وویل:

– کم عقله نجلۍ! ځان یې زندگی (غرغره) کړ، نه د دې دنیا شوه نه د هغې.

د تو اب غوږ و تخنېد، جُوجُو وویل:

– ورته و وایه چې دا دنیا خو تاسو ور خرابه کره.

تو اب په غوسه وویل:

– چوپ!

د تو اب پلار یو دم چيغه کره!

– خره!

سړي چپلکې ته لاس ور وغځاوه، تو اب تپت شو، چپلکه پر یوه کوچني هلک ولگېده. هلک په

چيغو د اور خونې ته منډه واخیسته.

د تو اب پلار لاس ور وغځاوه، تو اب یې له بنې پښې کش کړ، تو اب غبرگې څنگلې خپل مخ ته

ونیولې، درنه خپېره یې غوږ ته سیخه شوه.

نیکه چيغه کره!

– مه! هلک دی.

د اور له خونې وار خطا بنخې راووتې.

د تو اب پلار شاته شو.

تو اب په ژرغوني غږ وویل:

– په کوران که مې نیکه ته ويلي وي

تره یې چيغه کره!

– مخ دې تور، ټولو واورېدل.

جُوجُو ناول

تو اب منڊه واخيسته، کوٽي ته لار، په تياره کي غلي کي ناست.
د جُوجُو خواشيني غريبي واوريد:

— وبنه!

تو اب وسونگيد.

جُوجُو وويل:

— مه ژاره، هسي هم خفه يم.

تو اب چيغه کړه!

— دا وخت نو د پوښتني و؟

جُوجُو وويل:

— نن شپه خم.

تو اب نيغ کي ناست:

— ولي؟

— تحقيق مي خلاص شو.

— بيا به دي ووينم؟

— نه شم راتلای، دلته د خوشالي خبره نشته، تر دي حايه د غر ماشين هم بنه دي. خو تا زحمت راسره

و ايست. مننه.

جُوجُو ورک شو.

* * *

تواب له وچو پانو د انگورو څو ژېړې دانې ورتولې کړې، خولې ته يې واچولې، د پولې پر سر غلی کپناست. شاوخوا يې وکتل، په تاکنونو پورې لایوه، نیمه وچه پانه باد وهله.
تواب چیغه کړه!

— اررې!!!

پسونه د باغ دروازي ته ورروان ول.

تواب له ځمکې یوه لویه لویه ورپورته کړه، لویه دروازي په زنگ وهلي اهن چادر ولگېده، پسونه بېرته راوگرځېدل. تواب کپناست، سر يې وڅرېد، له ځمکې يې یو خلی ورپورته کړ، پر خاورو يې څو لیکې وایستې.

څنگ ته يې وکتل، یو دم يې چیغه کړه، تر پولې يې توپ واچاوه، ودرېد. ورمېر يې کور کړ، جُوجُو څرېدلی سرناست و.

تواب وویل:

— له ما خو دې زړه وایست.

جُوجُو غلی و.

تواب وویل:

— څه وخت راغلي؟

جُوجُو سرپورته کړ:

— نه اورم!

— څه وخت راغلي؟

جُوجُو په لور غږ وویل:

— غوږونه مې درانه دي، ستاسو په حساب درې ساعته د غږ په ماشین کې وم.

تواب د جُوجُو تر څنگ کپناست. هغه ته يې وکتل، په شنه سترگه کې يې پخوانی ځلانده پاتې.
جُوجُو وویل:

— د ځمکې د کړې له څنگه تېرېدم، را په یاد شوي.

تواب په حیرانۍ ورته کتل:

جُوجُو وویل:

— کور ته مو ورغلم، نیکه دې په کمپله کې ځان پټ کړی و، توخل يې. بیا مې د اور کوټه درپسي وغوښته، خو هلته هم نه وې، له غوا مې پوښتنه وکړه، ویل يې چې باغ ته يې پسونه بېولي دي.

جو جو ناول

جو جو غلی شو، په نبي اوږده غوږ کې يې گوته ننه ايسته، لاس ته يې ټکان ورکړ، ويې ويل:
 په دريو، څلورو مياشتو کې لوی بدلون راغلی دی، هغه ولاړ فصلونه، شنې پانې، رنگارنگ
 مرغان، هېڅ هم نشته، هره خوا سپېره ده.

تو اب وويل:

منی دی.

جو جو غوږ ور نږدې کړ.

تو اب چيغه کړه!

منی دی.

جو جو يو دم شاته شو، ويې ويل:

دومره هم نه.

غلی کپناست. ويې ويل:

جزا يې را کړه.

تو اب په حيراني ور وکتل:

ولې؟

نه يې منله، ويل يې چې دا هر څه دروغ دي.

تو اب وويل:

څه؟

تحقيق يادوم، د منلو وړ نه ورته بنکارېده.

تو اب په حيراني ورته کتل:

جو جو وويل:

تحقيق مې معلم ته ورو سپاره، خوشاله وم، د بنو نومرو تمه مې درلوده، خو په سبا يې د مکتب

اداري ته ورو غوښتم. د مکتب مدير او معلمين په غوسه بنکارېدل. ټول په يوه خوله ول چې

تحقيق دروغ دی. حيران شوم، د وضاحت غوښتنه مې وکړه. د ستورو پېژندنې معلم ولاړ شو،

ويې ويل:

مدير صاحب! زه تېر کال ځمکې ته تللی وم، د پرې برخې مې ولېدې، او سيدونکو يې سم ژوند

درلود، په مينه پوهېدل، له يو بل سره يې همکاري کوله، خپل وطنونه ورباندې گران وو، غلا،

نورو ته په سپکه کتل، ظلم او وحشت يې بد ياد او ه. ما په ځمکه کې داسې څه ونه ليدل، لکه

جو جو چې ليکلي دي.

جو جو غلی شو، سړیې وڅرېد، ویې ویل:

د ځمکې په کره کې مې د افغانستان نخشه ور وښوده، خو یوه هم باور نه کاوه.

د اخلاقو استاد له مدیر نه د پوپو د راوستلو اجازه وغوښته. پوپو تر ما یو صنف مخکې دی، په

درس کې مثال نه لري، درې پرله پسې صنفه یې د فکر پانه جایزه ورپې.

پوپو راغی او په احترام ودرېد.

د اخلاقو استاد، مدیر ته وکتل:

پوپو تېر کال ځمکې ته تللی و. په تحقیق کې یې مختلف هېوادونه یاد کړي دي، که مو اجازه وي،

نوزه به له پوپو څخه خو پوښتنې وکړم.

د مدیر شنه سترگه ورپېده.

د اخلاقو معلم پوپو ته مخ ورواړاوه:

د جو جو تحقیق مې مطالعه کړ، لیکلې یې دي چې انسانان د نجونو د تعلیم مخالف دي.

پوپو وویل:

داسې نه ده، زه د بنگله دېش په نوم یوه وطن ته لاړم. یوه کورنۍ مې ولیده، له نیستی د سړک په

لوی پلچک کې اوسېدل. خو په نجونو او هلکانو یې درس وایه، په تحقیق کې مې هم لیکلې دي،

په همدې کور کې څلور ماشومان اوسېدل، درې یې نجونې وې، مور به یې هر سهار وښته ور

چوټي کړل او د مکتب جامې به یې ورواغوستې. زه په ځمکه کې تر سلو ډېرو هېوادونو ته تللی

یم، په خوار او شتمن، کافر او مسلمان کې مې داسې څوک ونه لیدل چې د نجونو له مکتب سره

مخالف وي.

د اخلاقو معلم وویل:

جو جو لیکلې چې دې خلکو مینه نه پیژندله، تل یې د یوبل پښې وهلې، کرکه، دروغ او غلا

پکې حاکمه ده.

پوپو یو دم وځنډل، غلی شو، بښنه یې وغوښته، ویې ویل:

د انو د منلو وړ نه ده. زه په ډېرو ځایونو وگرځېدم، خو په انسانانو کې مې کرکه ونه لیده. دوی له

یوبل سره په مینه ژوند کوي، یو وخت یوه افریقایي هېواد ته لاړم، په روغتون کې مې یوه

تورپوستې ښځه ولېده، نه پوهېدم چې څه ورباندې شوي وو، خو د بدن ټولې غوښې یې شربدلې

وې. هر څه یې په بستره کې ول. ما په خپله ولیدل، یوې سپین پوستې نرسي یې ځای ورپاکاوه،

وروسته یې تشناب ته یو وره او په خپلو لاسونو یې پرېمېنځله. نرسه موسکه وه، په تندي کې یې

ان یوه نری گونځه هم نه ښکارېدله.

جو جو ناول

پاتې شوه د دروغو خبره. دروغ خو په هر دين كې ناروا دي، انسان مړ كه، خودروغ به ونه وايي.
د اخلاقو معلم وويل:

د جو جو په تحقيق كې مې ولوستل چې انسان يو چې خبرې كوي.
پوپو وخنډل:

نه يې منم، ما د ډېرو خلكو خبرې واورېدې. غټه غوسه يې د (وبخښۍ) ټكې دى.
د اخلاقو استاد بله پوښتنه وكړه!

د قسمونو په اړه يې څه وايي؟

د قسم خپل شخصيت ته تاوان گڼي، انسان په دې باور دى چې رښتيا خبره قسم نه لري.
استاد وپوښتل:

د جو جو وايي چې د ځمكې خلك په خپل سريو بل وژني؟

نه، هر هېواد خپل قوانين لري، دوى محكمه ورته وايي، د قاضي په نوم يو څوك پرېكړه كوي،
خو پرېكړه يې هم هوايي نه ده، تحقيق كوي، شاهدان غوښتل كېږي او كه يو څوك مجرم وپېژندل
شي، د هغه جرم ته په كتلو سره سزا ورکوي. ما په ډېرو ملكونو كې تحقيق وكړ، خوار او غريب،
ټول خپلو قوانينو ته احترام لري.

يوه ورځ مې يو ځاى د انسانانو گڼه گڼه وليده، ورغلم، يوه وړه نجلۍ د موټر تر ټايرلاندي وه. مور
يې بدې ورځې كولې، ژړل يې. خو موټروان ته يې څه نه ويل. امبولانس راغى، د نجلۍ مړى يې
يووړ. د پوليسو موټر ودرېد، موټروان په خپله وروان شو.

د اخلاقو استاد وويل:

د ځمكې خلك له حيواناتو سره څنگه رويه كوي؟

اه! پوښتنه يې مه كوه. هېڅوك حق نه لري چې كوم حيوان ته ضرر ورسوي، ښكار بند دى. ان
په ډېرو سيمو كې يې د حيواناتو د اوسېدو له ځايه جالۍ راگرځولې دي. انسانان وېره لري چې
موټر يې ونه وهي. دوى له حيواناتو سره مينه لري، خوراك وركوي او ډاكتران يې ورته ټاكلي دي.
دوى په حيواناتو وياړي او له ډېرو ليرو سيمو څخه نور خلك د ليدو له پاره ورځي. ما په خپله
ځيني افريقايي هېوادونه وليدل، ډېر عايد يې له همدې برخې پوره كېږي.

د اخلاقو معلم وويل:

خو د جو جو تحقيق هغه څه نه دى چې ته يې وايي؟

پوپو ما ته وكتل.

د اخلاقو معلم وويل:

جو جو ناول

—يوه وروستی پوښتنه جو جو ادعائري چې انسان خپل پل، سړک، مکتب، د برق پایي... له مينځه وري! انسانان په وطن پالنه کې څنگه دي؟
د پوپو سترگه وځلېده:

—زه به يوه کيسه درته وکړم. په يوه وطن کې مې يو ماشوم وليد، خپل بيرغ ورسره و. منډې يې وهلې، يو دم يې پښه بنده شوه، ولوېد. بېرته په پښو ودرېد، زنگون يې ويني و، خوده په خاړو سپېره شوی بيرغ ښکلاوه.

هر انسان له خپل هېواد سره مينه لري، دوی ته هر څه خپل وطن دی. هڅه کوي چې پاک يې وساتي، ښکلی يې کړي او په ابادۍ کې يې برخه واخلي. ما په ځمکه کې داسې وطنونه وليدل چې پلونه، سړکونه او تعمیرونه يې د ښښو په څېر ځلېدل. په دوی کې هغه څوک د احترام وړ دی چې خپل وطن ته گټور وي.

پوپو غلی شو، ماته يې وکتل، ورو يې وويل:

—نه پوهېږم! ما خو په ځمکه کې يوازې وطن دوستي ولېده. جو جو شايد کوم بل ستوري ته تللی وي.

د اخلاقو معلم وويل:

—تلی شي.

پوپو له ادارې ووت.

مدیر د فکر د پانې يوه وړه ټوټه خولی ته واچوله. يوه شېبه غلی و، وروسته يې سر پورته کړ، په غوسه يې وويل:

—جو جو په دې ستوري کې لومړنی کس دی چې دروغ وايي، ځکه نو بايد سخته جزا وويني. دی

تر ټولو د ډېر وخت له پاره د غړپه ماشين کې واچوی. له مکتبه هم اخراج دی.

ناڅاپه عکسونه را په ياد شول، ښه ثبوت و، د خپل تحقيق د سپينولو له پاره مې اجازه وغوښته،

سفینې ته لارم او له هغه ځايه مې د مکتب ادارې ته برقي عکسونه ورو لېږل.

خوشاله وم، ځان مې د سترگو په رپ کې ورساوه، مدير او نورو استادانو دېوال ته کتل.

د تاريخ استاد پر دېوال لاس تېر کړ، خره کلا راغله. ويې ويل:

—دا عکس دې له کومه کړ؟

په خوشالی مې وويل:

—د تحقيق په وخت کې مې واخيست.

جُوجُو ناول

استاد د يوي ماشومې عكس راوست چې په خاورو کې ناسته وه، بېر وښته يې درلودل او په غاړه يې خوږ پياز راڅرېدل.
استاد وويل:

دا؟

ځواب مې ورکړ:

د تحقيق په وخت کې مې واخيست.

استاد يوه بل عكس ته اشاره وکړه. په عكس کې زاړه او واړه راتول وو، دوه سپي يې سره جنگول، د سپيو خولې او غاړې په وينو کې سرې وې.
ومې ويل:

د تحقيق په وخت کې مې واخيست.

بل عكس راغی، کوچني کوچي هلک پرتوگ نه درلود، مچان پرې بونېدل.
استاد څو نور عكسونه هم واپول، په يوه کې د دوو ماشومانو په وچه ډوډی، جنگ و، شاته يې ښځو خوشايي تپل، په بل کې د کلي نايي په خاورو کې د ناست بوډا پر پښه داغونه اېښودل، بل...
مدیر وويل:

بس دی، پوښتنه دې وکړه!

د تاريخ استاد خپل غټ غوږ وگراوه، شنه سترگه يې وځلېده، ورو يې وويل:

ټول دروغ دي.

په خبره کې يې ورو لوبدم.

تاسو ولې دومره بې باوره ياست؟

مدیر چيغه کړه!

ادب.

غلی شوم.

د تاريخ معلم له مدير نه اجازه وغوښته، ماته يې وکتل، ورو يې ويل:
زه د انسانانو په حساب درې سوه کاله مخکې ځمکې ته تللی وم، هغه وطن ته لارم چې ته يې اوس د تگ ادعا لري. هماغه وخت لادې خلکو د خټو په کورونو کې ژوند کاوه، در په دره، وږې او بې تعليمه ول، ژوند يې په سخته تېرېده، هېڅ سهولت يې نه درلود. هغه وخت يې هم اور په خوشايو بلاوه، امکان نه لري چې په دريو سوو کلونو کې دې څوک بدل نه شي.
د تاريخ معلم غلی شو، شنه سترگه يې وځلېده، ماته يې وکتل، ورو يې وويل:

جو جو ناول

رڻتيا ووايه، د دري سوو کلونو مخکي عکسونه دي له کومه کړل؟
 دا خبره نو د زغملو نه وه. پر د پوال مي لاس تېر کړ، ستا د نيکه عکس مي ورته راووست چې له
 تپوټا موټر سره ولاړو. د تاريخ استاد ته مي وويل:
 - اوس نومه ووايه چې دري سوو کاله مخکي، موټر هم ول.
 د تاريخ استاد عکس ته وکتل، په زوره يې وخنډل:
 - کوټ، کوټ کوټ... د عکس په جوړولو کي جوړه نه لري.
 يو دم يې پر عکس لاس کېښود، جدي څېره يې ونيوله، په زوره يې وويل:
 - مدير صاحب! د عکس تر شا ډېران او ډنگ د پوالونه دي. خاورې، څر کورونه، په خاورو کي يې
 پرتوگه ناست خيرون ډنگر ماشومان، سپېره مخونه، پر د پوال سربېس گرد گرد خوشايي... ټول هغه
 څه دي چې ما دري سوو کاله مخکي ليدلي وو، دا يې بله گناه. جو جو د موټر عکس په دري سوو
 کاله مخکي عکس کي گډ کړی دی.
 مدير ولاړ شو:
 - پرېکړه هماغه ده. له مکتبه اخراج او د غږ په ماشين کي اېښودل.
 چيغه مي کړه!
 - نه يې منم!
 د ستوري پيژندنې استاد په پښو ودرېد، شنه سترگه يې را واپوله، ورو يې وويل:
 - اقرار وکړه! له دروغو څه نه جوړېږي.
 ومي ويل:
 - خو تحقيق او عکسونه دواړه رښتيا دي.
 د ستورو پيژندنې استاد پر د پوال لاس تېر کړ. عکس راغی. پاک او ښکلی ښار و، د لمر رڼا د
 هسکو تعمیرونو ښيښې څلولې، تر شنو ونو لاندې پر تور پاک سړک منظم پرېولي موټر روان ول.
 استاد وويل:
 - دا عکس مي څه موده مخکي د ځمکې له يوې برخې واخيست.
 بل عکس يې راووست. شني ونې وې، د سرو او ژېړو گلانو په مينځ کي څو خوشاله ماشومانو ټال
 خوړ، له رنگه او جامو پاک او تازه ښکارېدل.
 بل عکس راغی. له تورو حجابونو د پېغلو سپين، تازه مخونه راوتلي ول، پر سرو شونډو يې
 موسکا پرته وه، مکتب ته تلې.

WWW.LARAWBAR.COM

جو جو ناول

نور عکسونه هم بدل شول، په هوا کې د رېل پتلی او تور سپرکونه، د طيارو او کمپيوټرو د جوړولو کارخانې، په نس ماره خلک، شنه او پرېوللي ځنگلونه، د خلکو په مينځ کې کرارې هوسۍ... ټول هغه څه و چې زما له عکسونو سره يې فرق درلود.

ومي ويل:

— تا يوازي اباد ملکونه را اخیستي دي.

استاد وخنډل:

— اه گرانه! د خوارو انسانانو عکسونه هم راسره شته، خو هغه هم ستا د تحقيق خلاف دي.

استاد خپل لاس پر دېوال تېر کړ، عکس راغی، يوې زړې بڼې يوه بېر سري ليوني ته په کاشوغه کې خواړه ورکول.

استاد وويل:

— دا خلک مې په يوه اسيایي غريب هېواد کې پيدا کړل، خو بيا هم ستا د تحقيق تر انسانانو بڼه دي، خوار به وي، خو په ليوني پورې پلاستيکي خلطې نه تړي.

يو بل عکس يې راووست:

استاد وويل:

— دلته يو خوار روند بوډا بڼکاري، تر سرکه نه شواي تېرېداي، تر څنگ ولاړ سړی يې ميليونردی، د کيمياوي سړي کارخانه لري، له خپل موټره ځکه رابښکته شوی چې بوډا تر سرک واپوي.

بل عکس راغی:

— دلته گڼه گڼه ده، په سلگونو بېوزله خلک د خپل بڼار د پاکولو له پاره راوتلي دي. وطن ورباندې گران دی.

مدیر چیغه کړه!

— بس دی! نورو دلایلو ته ضرورت نه لیدل کېږي، معلومه شوه چې د ځمکې په ټوله کره کې دومره ساده خلک نشته لکه جو جو چې په تحقيق کې لیکلي دي.

استاد پر دېوال لاس تېر کړ، عکسونه ورک شول، ماته يې وکتل، ورو يې وويل:

— په خوارو او غريبو، دواړو کې مې نيمايي عکسونه په مسلمانو هېوادونو کې اخیستي وو. جو جو غلی شو. تواب ته يې وکتل ويې ويل:

— د غېرد ماشين جزا مې تېره کړه، خو له مکتبه پاتې کېدل راته سخته وه، پلار مې ورغی، مدير ته يې خواست وکړ چې زوی ته مې يو بل چانس هم ورکړه. جلسه کېناسته، ويې منله، اوس يې له

سره په تحقيق پسې رالېږلی يم.

تو اب په خبره کې ور ولويد:
_ دلته تحقيق کوي؟
جُوجُو و خندل:
_ اه گرانه! بيا مې مه شرموه.
ورک شو.

پای

د لراوېر برېښنايي کتابتون

قدرمنو لوستونکو !

تاسو کولای سئ د لراوېر ويېپاني په برېښنايي کتابتون کي زيات شمېر ارزښتناک او په زړه پوري آثار په خپل تفريحي وخت کي مطالعه کړئ .
د لراوېر انلاين کتابتون ستاسو لپاره د لاندینيو موضوعگانو اړوند آثار پر ليکه کوي :

- اسلام او مذهب
- ساينس او تخنيک
- سپورټ او روغتيا
- تاريخ او سياست
- هنر او ادبيات
- دماشومانو لپاره
- بېلابېل آثار

www.Larawbar.net/library

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**